

มีการแบ่งกลุ่มเพื่อระดมปัญหาและทางออกร่วมกัน

กลุ่มที่ 1

สาเหตุสาเหตุติดมาจากอะไร

1. ความเครียดแตกแยก
2. คบเพื่อนไปทางที่ผิด
3. อยากรู้ อยากเห็น
4. พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก
5. ปัญหาของการเรียน
6. พ่อแม่ตามใจ

วิเคราะห์ปัญหา

เศรษฐกิจในครอบครัว

1. ไม่มีงานทำและเศรษฐกิจตกต่ำ เงินไม่พอใช้
2. ไม่สนใจในการเรียนแล้วคบเพื่อนไปทางที่ผิด
3. อยากรู้ อยากลอง
4. พ่อแม่ไปทำงาน ค้าขาย
5. ไม่เข้าใจในการเรียน ศึกษาหาความรู้ในการเรียน
6. ลูกอยากได้อะไรพ่อแม่ตามใจทุกอย่าง

วิธีแก้ไขปัญหายาเสพติด

1. จัดชวนเพื่อนฝูงมาเล่นกีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ
2. จัดชวนเพื่อนฝูงมาเข้าวัด เช่น ฟังเทศน์ ฟังธรรม
3. อ่านหนังสือที่มีประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์
4. ให้อาจารย์ให้เป็นประโยชน์ เช่น ทางด้านการเกษตร
5. พ่อ แม่ต้องสนใจลูก และแนะนำไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ
6. ต้องมีการอบรมให้เด็กและเยาวชน 2 อาทิตย์ ครั้ง
7. จัดหากองทุนต่างๆที่จะมาอบรมกิจกรรมต่างๆ

กลุ่มที่ 2

สาเหตุของการเสพยาเสพติด

1. ครอบครัวแตกแยกกัน
2. คบเพื่อนไม่ดี
3. อยากรู้ อยากลอง

วิเคราะห์ปัญหาของยาเสพติด

1. ครอบครัวแตกแยกเหตุผลมาจาก
 - ขาดความอบอุ่นความเข้าใจ
 - พ่อแม่แยกทางกัน
 - พ่อแม่มีคู่
2. คบเพื่อนไม่ดีสาเหตุมาจาก
 - พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก

- ถูกเพื่อนบังคับ
- ทะเลาะกับพ่อแม่
- 3. อยากลองอยากรู้สาเหตุมาจาก
 - เห็นเพื่อนลองอยากลองบ้าง
 - อยากเข้ากลุ่มกับเพื่อน
 - คิดว่าเท่
 - ปัญหาจากสังคม ที่อยู่

ทางแก้ไขปัญหายาเสพติด

1. เล่นกีฬา
2. ทำงานทำเวลาว่าง
3. พ่อแม่ควรหาเวลาให้ออก
4. มีการอบรมปัญหาเรื่องยาเสพติด
5. เข้าวัดฟังเทศน์
6. เชื้อพึ่งพ่อแม่

กลุ่มที่ 3

สาเหตุของยาเสพติดในชุมชน

- พ่อแม่ไม่ให้ความผูกพัน
- อยากลองอยากรู้
- คบเพื่อนไม่ดี
- ถูกชักชวนไปในทางที่ผิด
- ครอบครัวแตกแยก
- สาเหตุจากการเวียน
- ยาเสพติดในสังคม
- พ่อแม่เกิดการทะเลาะวิวาท
- ความรู้เท่าไม่ถึงการ
- ถูกการข่มขู่

วิเคราะห์ปัญหาของยาเสพติด

- พ่อแม่ไม่เวลาให้ออกต้องไปทำงานจนไม่มีเวลาให้ออก
- คบเพื่อนที่ไม่ดี
- ขาดความเป็นตัวของตัวเอง
- เกิดจากการพ่อแม่ทะเลาะ ติดสุรา
- การเวียนดกดำ
- เกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ
- ทำตามผู้ใหญ่ที่ไม่ดี

วิธีแก้ไขปัญหายาเสพติด

- ให้อาหารว่างให้เป็นประโยชน์ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา

- พ่อแม่ต้องใช้เวลาให้อุทิศ
- ไม่เชื่อคนง่าย ศึกษาเรื่องโทษของยาเสพติด
- เชื่อมกันในตนเอง
- ปรีกษาพ่อแม่ ครู
- จัดอบรมเรื่องยาเสพติดให้กับเยาวชน
- จัดกิจกรรมให้กับเยาวชน อบรมเรื่องอาชีพ
- จัดหาเงินทุนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมต่างๆอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มบ้านแพะ

วิธีการขั้นที่ 1 ประชุมแกนนำกำหนดกรอบการทำงาน แกนนำเยาวชนร่วมประชุมเพื่อวางกรอบการเก็บข้อมูลร่วมกัน

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นที่ 1 รวมกลุ่มคิดคำถาม ของผู้ใหญ่และเด็กเยาวชน

ขั้นที่ 2 ทำแบบสอบถาม

1.1 ผู้ใหญ่ 6 คำถาม

1.2 เด็กเยาวชน 8 คำถาม

ขั้นที่ 3 แบ่งหน้าที่สัมภาษณ์

1.2 สัมภาษณ์ผู้ใหญ่ 2 คน ต่อ 15 คน

1.3 สัมภาษณ์เด็กเยาวชน 2 คน ต่อ 25 คน

ขั้นที่ 4 นำข้อมูลมาสรุปเพื่อวิเคราะห์

ขั้นที่ 5 นำเสนอวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์จากผู้ใหญ่

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติด
 - ไม่อยากให้ลูกหลานติดยาเสพติด
2. อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาดูแลเรื่องยาเสพติด
 - อยากให้ตำรวจและอาสาสมัครเข้ามาดูแล
3. บุคคลที่ลักษณะเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด
 - ส่วนมากจะเป็นเด็กเยาวชนวัยรุ่นในชุมชน
4. ชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ และมีความเสี่ยงมากหรือน้อย
 - มีความเสี่ยงกับเยาวชนวัยรุ่นมากที่สุดที่จะติดยาเสพติด
5. คิดว่ามีวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างไร
 - ให้หน่วยงานตำรวจหรืออาสาสมัครมาตรวจเข้มบ่อยๆ
6. ถ้ามีกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดอยากทำกิจกรรมอะไร
 - ให้หน่วยงานต่างๆ มาอบรมเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด
7. อายุผู้ใหญ่ที่สัมภาษณ์ประมาณ 30 - 60 ปี

การสัมภาษณ์เด็กเยาวชน

1. ส่วนมากเยาวชนใช้เวลาว่างไป เล่นเกมส์ นอน อ่านหนังสือ
2. ส่วนมากเยาวชนมีปัญหาจะปรึกษาครอบครัว, เพื่อน

3. คิดว่าเที่ยวกลางคืนดีหรือไม่ เขาบางคนคิดว่าไม่ดีเพราะเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด กลัวอันตรายจากกลุ่มอันพาล
4. เวลาที่มีปัญหาเขาบางคนจะไปเล่นเกมส์ กีฬา ฟังเพลง ร้องเพลง
5. บริเวณของชุมชน แห่งใดเป็นแหล่งมั่วสุม เขาบางคนคิดว่าบริเวณข้างชุมชนแออัด
6. คนที่เที่ยวกลางคืนเขาบางคนคิดว่ามีความเสี่ยงเป็นส่วนมาก
7. ถ้ามีกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดเขาบางคนอยากจะเข้าค่ายมากที่สุดในครั้งลงมาคือการจัดกีฬา

กลุ่มข้างน้ำ

มีกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมคือ

วิธีการขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูล สภาพของครอบครัวเป็นอย่างไร

- การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงอนุบาล
- เศรษฐกิจ มีปัญหาเรื่องหนี้สิน
- ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ไม่มี
- สภาพปัญหาในชุมชน มีปัญหา มลพิษจากขยะ เสียง เขวี้ยงขว้างด้วยขวานและสิ่งเสียด

วิธีการขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน

2.1 ปัจจัย เชื้อสายของปัญหายาเสพติดมีอะไรบ้าง

มาจากปัญหาครอบครัว เศรษฐกิจ แหล่งขายยาที่อยู่ในชุมชน

2.2 ปัญหายาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับไหน

1.ไม่มี 2.มีน้อย 3.ปานกลาง 4.มาก 5.วิกฤติ จากข้อมูลสรุปว่าปัญหามีอยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง แต่ก็มีแนวโน้มว่าปัญหามักจะมากขึ้น

2.3 เราจะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างไร

ให้ผู้เข้าร่วมเพิ่มเติมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลวันที่ 10 พ.ย.44 เวลา 19.30 น. ที่ศาลาอเนกประสงค์ชุมชน หมู่บ้าน

มีการเลือกทำกิจกรรม ระหว่างการจัดมีกิจกรรมเขาชวนเรื่องยาเสพติด กับการจัดทำป้ายเพื่อรณรงค์ ทางแกนนำคิดว่า การจัดทำป้ายจะดีกว่า การมีกิจกรรมนั้นเคยทำมาแล้ว

วิธีการขั้นที่3การจัดทำป้ายเพื่อรณรงค์ปัญหายาเสพติด

กลุ่มเขาชวนได้ตกลงจัดทำป้ายรณรงค์ ซึ่งทางโครงการวิจัยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อไม้ สี เมื่อจัดทำเสร็จแล้ว มีการนำไปติดตามสถานที่สำคัญในชุมชน

กลุ่มสันนาสูง

กระบวนการมี 3 ขั้นตอน คือ

วิธีการขั้นที่1ประชุมเตรียมความพร้อมของแกนนำ

วิธีการขั้นที่2จัดทำ ออกแบบ แบบสอบถาม

วิธีการขั้นที่3เก็บข้อมูล

วิธีการขั้นที่4สรุป

กลุ่มสันนาสูงได้มีการสรุปข้อมูลร่วมกันในวันที่ 21 ธ.ค.2544 ที่บ้านประธานชุมชน มีแกนนำเขาชวน และแกนนำชุมชนเข้าร่วม

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเด็กเขาชวนในปัจจุบัน

- มีความกล้าคิดกล้าทำ

- ไม่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ทั้งเพื่อ หุ่นเพื่อ
- ชอบมั่วสุม เล่นเกมส์ และยาเสพติด
- มีนิสัยก้าวร้าว
- ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่
- ไม่ค่อยปรึกษาผู้ใหญ่
- ไม่มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่
- อารมณ์แปรปรวนง่าย
- มีระเบียบแบบแผนที่ดี
- รักอิสระ

2. ท่านคิดว่ามีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้เกิดปัญหาเด็กเยาวชน

- พ่อ แม่ทะเลาะกัน ปัญหาภายในครอบครัว
- สิ่งแวดล้อมในชุมชน
- การคบเพื่อนที่ไม่ดี
- มีสื่อชักจูงมากมาย
- ปัญหาเศรษฐกิจ
- ขยายกรู้อยากลอง

3. ท่านคิดว่ามีแนวทางแก้ไขปัญหายากไร

- ครอบครัวและโรงเรียนควรเอาใจใส่ และคอยอบรมสั่งสอนเด็กให้มากขึ้น
- กฎหมายควรช่วยเหลือดูแลเด็กให้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ควบคุมกฎหมายเช่น ตำรวจ , ตำรวจตระเวน
- เพิ่มทักษะให้กับเด็กให้มากขึ้น
- ส่งเสริมให้เด็กรู้จักให้เด็กรักคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
- ส่งเสริมให้เด็กมีศีลธรรมในใจ
- สนับสนุนด้านการกีฬา และการศึกษา
- ผู้ปกครองควรให้คำปรึกษา

4. สถานการณ์ปัญหาเสพติดในชุมชนในปัจจุบัน

- เสพและขาย และมีการมั่วสุม
- ไม่มีการปราบปรามอย่างจริงจัง
- ปัญหารุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ขยายไปถึงเด็กและสตรี

5. สาเหตุของสถานการณ์การในชุมชน

- มีปัญหาทางด้านจิตใจหาทางออกไม่ได้
- การคบเพื่อนอยากกรู้อยากลอง
- ปัญหาเมื่อครอบครัวขาดความไม่เข้าใจ
- เชื่อว่าขายยาเสพติดแล้วจะรวย
- เพื่อนชักชวน รู้เท่าไม่ถึงการณ์
- การคิดเอาแต่ประโยชน์แก่ตนเองผู้ค้ายา

6. ท่านเคยได้รับผลกระทบต่อยาเสพติดอย่างไรบ้าง

- ต้องคอยระมัดระวังเรื่องทรัพย์สิน
- สุขภาพจิตเสีย
- กลัวผู้เสพติด้มักทำลายสิ่งของ

7. วิธีป้องกันในชุมชน

- ส่งเสริมกีฬาให้แก่เด็ก
- ให้ชุมชนมีอาชีพเสริมในเวลาว่าง
- จัดการอบรมภายในชุมชน และการรณรงค์เรื่องยาเสพติด
- จัดตั้งอาสาสมัครให้ความรู้
- ชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล
- สร้างจิตสำนึกในชุมชน

8. ครอบครัวควรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

- ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก
- ช่วยกันสอดส่องดูแล และสังเกตการณ์
- ครอบครัวไม่ควรซ้ำเติม ต่อเด็กที่ติดยาเสพติด
- ให้ความรักความอบอุ่นและชี้ทางออกให้ถูกต้อง
- ครอบครัวควรมีกิจกรรมร่วมกัน และพยายามให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง
- ดอนให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด

กลุ่มบ้านใหม่ริมคลอง

กลุ่มบ้านใหม่ริมคลองมีกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมโดยให้ประเด็นการแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ

1. การประชุมเตรียมความพร้อมของแกนนำ กลุ่มแกนนำได้มีการจัดประชุมกันเพื่อเตรียมความพร้อม

2. จัดทำแบบสัมภาษณ์ มีการกำหนดคำถาม เช่น คำถามพื้นฐาน กิจกรรมของครอบครัว ความคิดเห็น

เกี่ยวกับสิ่งเสพติดในชุมชน บุคคลที่รู้จักและเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สาเหตุของการติดยาเสพติด การแก้ไขปัญา

3. เก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถาม โดยการสุ่มในชุมชน

4. สรุปวิเคราะห์ มีการวิเคราะห์กันว่าครอบครัวเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้เด็กติดยา ดังนั้นจึงควรมีกิจกรรมเพื่อการป้องกัน เช่นอบรม รณรงค์ แข่งขันกีฬา อาชีพเสริม

5. จัดทำกิจกรรมรณรงค์ มีการจัดทำป้ายไม้ถาวร รณรงค์ในชุมชน และรอบชุมชน โดยสมาชิกเยาวชนได้ร่วมกันทำป้ายไม้ เขียนข้อความเพื่อกระตุ้นเตือนให้คนในชุมชนตระหนักเรื่องปัญหายาเสพติด

วิเคราะห์ผล ในขั้นตอนภาคปฏิบัติการแกนนำกลุ่มเด็กและเยาวชน เป็นขั้นตอนที่เด็กและเยาวชนได้ปฏิบัติจริงในชุมชน โดยใช้เครื่องมือ วิธีการ ที่เคยได้อบรมในขั้นตอนก่อนหน้านี ซึ่งโดยภาพรวมเด็กและเยาวชนได้เกิดความเข้าใจ เขียนรู้ ในกระบวนการทำงาน เขียนรู้การแก้ไขปัญหาระหว่างการทำงาน ซึ่งภาคปฏิบัติงานจริงย่อมจะต้องยากกว่าการจำลองสถานการณ์ เพราะการปฏิบัติงานจริงมีปัจจัยเงื่อนไขต่างๆและต้องการผลสัมฤทธิ์ที่เป็นจริง

บทที่ 7 บทสรุป วิเคราะห์ การพัฒนาแกนนำ

ผลของการวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแกนนำเยาวชนได้ดังนี้คือ

7.1 ในแง่ของกระบวนการพัฒนาแกนนำ

ตามธรรมชาติของเด็กและเยาวชนจะมีการรวมตัวกันหลายระดับขึ้นกับกัน เช่นรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อนรวมตัวกันตามความสนใจ ตามเพศ ตามอายุ ตามชั้นห้องเรียน หรือเป็นเพื่อนนอกโรงเรียน และบางโอกาสบางเวลาจะรวมกันในกิจกรรมร่วม เช่น งานของโรงเรียน งานทางสังคม ประเพณีของหมู่บ้าน และอาจมีการรวมกันข้ามชุมชนตามธรรมชาติอยู่แล้ว

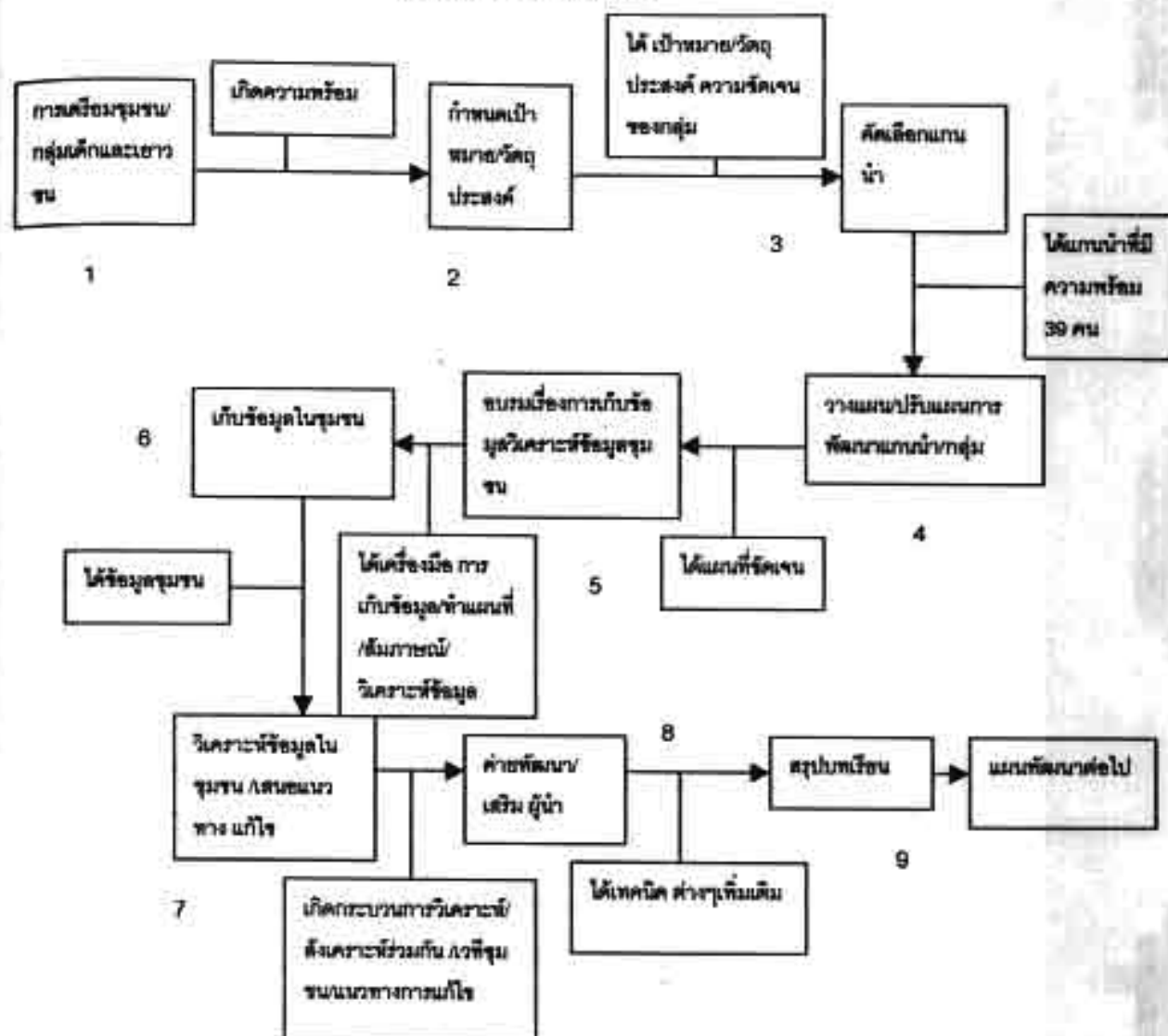
แต่ประเด็นที่สำคัญคือ การที่เด็กและเยาวชนรวมตัวกันในระดับที่กว้างขวางและเข้มข้นกว่าการรวมตัวตามธรรมชาติ และในภารกิจที่ไม่จำกัดในเรื่องของสังคมประเพณีแต่เป็นภารกิจที่ทำให้การมารวมตัวกันนั้นมีผลต่อการป้องกัน / แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กและเยาวชนเอง หรือมีผลต่อการสร้างสรรคสิ่งที่ดีมีประโยชน์กับเด็กและเยาวชนและชุมชนของเขา โดยมีข้อสมมุติฐานที่ตั้งไว้ตั้งแต่ตอนต้นว่า การรวมตัวดังกล่าว จะทำให้เกิดความเข้มแข็ง และความเข้มแข็งจะก่อให้เกิดการแก้ปัญหาสำคัญให้กับเด็ก แต่ความเข้มแข็งนั้นจะเกิดขึ้นอยู่กับ การพัฒนาแกนนำแบบธรรมชาติ เพื่อแกนนำจะได้เป็นกลไกในการทำให้การรวมตัวมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการจัดการที่เหมาะสม และมีการหนุนช่วยจากองค์กรในชุมชนอย่างดีต่อไป

งานวิจัยนี้เห็นว่า การรวมตัวดังกล่าวก็ดี การพัฒนาแกนนำก็ดี ถ้าจะให้เกิดตามธรรมชาติ แม้ว่าเป็นไปได้ แต่ต้องใช้เวลา และอยู่ในเงื่อนไขต่างๆอีกมาก ดังนั้นการที่มี "คนนอก" คือนักวิจัยเป็นผู้เข้าไปทำงานร่วมกับ แกนนำ/กลุ่มเยาวชน มีกระบวนการที่เป็นธรรมชาติ เข้ากับเงื่อนไขของชุมชน ด้วยกระบวนการนี้จะทำให้ แกนนำและการรวมตัวเกิดขึ้นได้อย่างเร็วขึ้น และมีความเข้มแข็งด้วย

ผลของการใช้กระบวนการพัฒนาแกนนำ ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ หรือบทเรียนดังต่อไปนี้

7.1.1 สารคดีสรุปของกระบวนการ

กระบวนการพัฒนาแกนนำ

7.1.2 บทเรียนหรือองค์ความรู้ที่ได้จากการทำกระบวนการ

1. การเตรียมชุมชน/กลุ่มเด็กและเยาวชน หรือนักวิจัย/นักพัฒนา

มีกระบวนการประสานงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้นำชุมชน ประชุมร่วมกันในชุมชน ให้ชุมชนเห็นความสำคัญ ในการพัฒนาแกนนำเด็กและเยาวชน เพื่อให้แกนนำเกิดทักษะ ความเข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาสมาชิกกลุ่มต่อไป กลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้นำชุมชนให้ความสนใจ เป็นสิ่งที่ดีถ้าจะเริ่มต้นด้วยการพัฒนาแกนนำกลุ่มก่อน

พบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง "คนนอก" กับชุมชน กลุ่มเด็กและเยาวชน มีผลสำคัญอย่างมากของการเริ่มต้นกระบวนการ

ชุมชนที่นักวิจัยมีความสัมพันธ์อย่างเข้มข้นอยู่ก่อนแล้ว จากโครงการ "พัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวเด็กและเยาวชนในชุมชน" เช่น บ้านวังธาร มีความจำเริญว่าชุมชนที่มีความสัมพันธ์มาก่อนอย่างไม่เข้มข้น เช่น บ้านใหม่ริมคลอง

-แต่อย่างไรก็ตามความเข้มแข็งของแกนนำและองค์กรในชุมชนก็มีผลต่อความสัมพันธ์เช่นกัน คือ ชุมชนที่มีความเข้มแข็งเป็นทุนเดิมเช่น บ้านวังธาร การสร้างความสัมพันธ์/ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มเยาวชนจะง่ายและมีประสิทธิภาพกว่าหมู่บ้านในกรณีคลอง

2. การกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์

กำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ นำสมาชิกกลุ่มเด็กและเยาวชนมาร่วมประเมิน กลุ่มจะรับทราบจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง และร่วมกันกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยสรุปแต่ละกลุ่มต้องการให้กลุ่มของตนเองเข้มแข็ง มีความสามัคคี สามารถแก้ไขปัญหาตนเอง ชุมชนได้ รวมทั้งการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สิ่งที่กลุ่มได้เรียนรู้จากขั้นตอนนี้คือการยอมรับความแตกต่างของความคิด นำมาหลอมรวมกันให้ได้ เป็นเป้าหมายร่วม รวมทั้งการจะก้าวไปสู่เป้าหมายต้องมีความร่วมมือ สามัคคีจึงจะสำเร็จได้

พบว่า เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของการมีกลุ่มเยาวชนที่เข้มแข็ง คือเป็นที่เข้าใจในเชิงรูปธรรมระหว่างแกนนำสมาชิกเยาวชน เป็นสิ่งที่จำเป็นในการทำให้แกนนำและสมาชิกมีข้อผูกพันร่วมกัน

ในกระบวนการให้เกิดรูปธรรมดังกล่าว ด้วยการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ของกลุ่มเยาวชนที่ผ่านมา ถือว่า เป็นบรรทัดฐานแรก

3. การคัดเลือกเยาวชนเพื่อเตรียมพัฒนาเป็นแกนนำ นำสมาชิกกลุ่มทั้งหมดเข้าร่วมประเมินหาอุปสรรคของกลุ่ม พบว่ากลุ่มแต่ละกลุ่มมีปัญหาอุปสรรคในหลายด้าน เช่นปัญหาที่เกิดจากตัวผู้นำกลุ่มเอง ปัญหาการสนับสนุนจากชุมชน ปัญหาครอบครัว ปัญหาเรื่องทุนในการดำเนินกิจกรรม ในกลุ่มจะมีการรับทราบปัญหาค้างๆ บทบาทความสำคัญของการเป็นผู้นำกลุ่ม ต้องมีการสื่อสารที่ดี การใช้วิจารณ์ญาณ หลักเหตุผลในการตัดสินใจ

การคัดเลือกแกนนำกลุ่มเป็นไปโดยสมัครใจ ได้แกนนำกลุ่มละ 5-7 คน รวมทั้งหมด 39 คน

พบว่า เยาวชนที่เตรียมจะมาเป็นแกนนำนั้นจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครบังคับ หรือถูกกดดันให้เป็น แต่ต้องเข้ามาเป็นแกนนำด้วยใจสมัคร รวมทั้งเพื่อนๆในกลุ่มไว้วางใจในเยาวชนคนนั้นด้วย โดยไว้วางใจว่าสามารถจะนำกลุ่มได้ โดยอาจดูจากการทำงานที่ผ่านมาของเยาวชนคนนั้นๆที่เรียกว่า "เจ้าตา"

สิ่งที่คิดว่าเยาวชนคนนั้นจะเป็นแกนนำได้หรือไม่ ต้องมีคุณสมบัติที่ชีวิตเป็นมาตรฐานเบื้องต้นอยู่ เช่น ความเสียสละไม่การช่วยเหลือการทำงานในกลุ่ม การเป็นคนเจ้าความคิด-นักวางแผน การรับทราบ /เข้าใจที่ร่วมกระบวนการพัฒนาแกนนำมาตั้งแต่เริ่มต้น ถ้าได้คนที่ไม่สมัครใจ ขาดคุณสมบัติเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐาน อาจจะทำให้ยากในการพัฒนาเป็นแกนนำที่เข้มแข็งอย่างแท้จริง กลุ่มเด็กและเยาวชนบางกลุ่มคัดเลือกเยาวชนรุ่นอายุมากเข้ามา อาจที่ความเป็นรุ่นพี่ ที่รุ่นน้องเกรงใจ ทั้งที่เยาวชนรุ่นพี่นั้นไม่ได้เข้าร่วมกระบวนการตั้งแต่ต้น ในที่สุดเยาวชนรุ่นพี่นั้นก็ไม่สามารถพัฒนาเป็นแกนนำได้ ดังนั้นกระบวนการได้มาซึ่งเยาวชนที่เตรียมจะเป็นแกนนำจึงต้องอาศัยความละเอียดอ่อน มีใจว่าจะคัดเลือกเอาใครมาก็ได้ ดังนั้นนักวิจัยและนักพัฒนาควรจะต้องระมัดระวังให้เป็นพิเศษ

4. วางแผนการพัฒนาแกนนำและปรับแผน ได้มีการนำแกนนำกลุ่มมาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน เพื่อกลั่นกรองปัญหาที่แท้จริงของกลุ่ม แกนนำเยาวชนฝึกการแก้ไขปัญหา โดยใช้เหตุการณ์สมมติ และมีการวางแผนการพัฒนาแกนนำ แกนนำแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิดและนำเสนอ เช่นการฝึกทักษะ การวิเคราะห์ การพูด การกล้าแสดงออก การฝึกอบรมอาชีพ การพัฒนาทักษะเพื่อต่อต้านยาเสพติด ฯลฯ เนื่องจากแผนการพัฒนาแกนนำที่ได้ในช่วงแรกยังเป็นแผนที่คิดเฉพาะแกนนำ จึงนำเอาแผนที่ทั้งหมดมาเสนอต่อสมาชิก ให้มีการปรับแผนที่เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง แต่ละกลุ่มมีลักษณะคล้ายๆกัน ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ปัญหาในชุมชน

การเสริมทักษะการพูด ฟัง การกล้าแสดงออก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ การส่งเสริมอาชีพ กีฬา การศึกษาปัญหาสุขภาพจิต เอสดี การประชุมร่วมกับคณะกรรมการชุมชน

การพัฒนาแกนนำในแต่ละกลุ่มจะใช้ประเด็นต่างๆที่กลุ่มสนใจเป็นเนื้อหาในการขับเคลื่อนคือ กลุ่มห่วงน้ำ คา ใช้ประเด็นปัญหาชุมชนโดยเฉพาะเรื่องอาชีพ บ้านแพะ ใช้ประเด็นยาเสพติด บ้านวังธาร ใช้ประเด็นศึกษาชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มต่างๆ บ้านโนนวิมคทอง ใช้ประเด็นเรื่องยาเสพติด บ้านช้างน้ำ ใช้ประเด็นเรื่องยาเสพติด สันถา ลุงใช้ประเด็นเรื่องยาเสพติด ป่าสักน้อย-ดวงใต้ ใช้ประเด็นเรื่องยาเสพติด

พบว่า การใช้เนื้อหาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแกนนำหรือเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาแกนนำให้ได้ผลดีนั้น ควรจะเป็นเนื้อหาที่เยาวชนในกลุ่มสนใจ หรือกำลังเผชิญปัญหานั้นๆ ในเวลานั้นพอดี ในหลายๆกลุ่มจึงจึงมุ่ง ในประเด็นด้านยาเสพติด แต่เมื่อใช้ประเด็นเรื่องยาเสพติดเป็นตัวเดินเรื่อง ก็พบว่าทำได้ไม่เต็มที่หรือไม่ตามารถลงลึกอย่างแท้จริง เช่นการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การแก้ไข จะยังไม่ได้ข้อเท็จจริง เพราะปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาที่ซับซ้อน เพียงคำพิเคราะห์เยาวชนก็มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน บางทีจึงทำได้แค่ ปักป้ายรณรงค์ร่วมกัน ในขณะที่โครงการวิจัยก็สิ้นสุดลงแล้ว เด็กบางกลุ่มก็ไม่อยากลงไปแก้ไขเรื่องยาเสพติด ทั้งที่เป็นปัญหาใกล้ตัว ซึ่งมองได้หลายแบบคือ ยาเสพติดเป็นเรื่องยากในการทำ จึงเลือกเนื้อหา ที่จะทำอย่างง่ายๆ ก่อน ได้แก่การศึกษาเรื่อง โครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มแก้ไขปัญหายาเสพติดต่างๆ

ดังนั้น ถ้าเริ่มในเรื่องที่ยาก กลุ่มจะต้องมีประสบการณ์พอสมควร มีพี่เลี้ยงของชุมชนที่เข้มแข็งช่วยเหลือ แต่ถ้าเริ่มในเรื่องที่ง่ายก่อน ก็อาจจะเหมาะสมกับกลุ่มที่ยังขาดประสบการณ์ ทั้งนี้ทั้งนั้นอยู่ที่กลุ่มเด็กและเยาวชน ตัดสินใจว่าจะใช้ประเด็นใดขับเคลื่อน

5. ขอบรม เสริมทักษะ การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน

แกนนำเยาวชนคือมีเครื่องมือระดับหนึ่งก่อน โดยเฉพาะเครื่องมือในการลงไปเก็บข้อมูลในชุมชน จึงได้มีการจัดฝึกอบรมให้กับแกนนำ เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ แกนนำเยาวชนได้รับความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะ การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการสัมภาษณ์ การทำแผนที่ การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

พบว่าสิ่งที่ทำได้ในช่วงเวลา 2 วัน เป็นการเสริมทักษะเบื้องต้นเท่านั้น เทคนิคต่างๆต้องสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาที่กลุ่มจะทำ เช่นถ้าเป็นเนื้อหาเรื่องยาเสพติด ควรจะเป็นอย่างไร การศึกษากลุ่มพื้นฐานของชุมชน ควรเป็นอย่างไร การอบรมเสริมทักษะที่ได้จัดไปไม่ได้เน้นเรื่องยาเสพติดโดยตรง แต่จะไปเน้นที่เรื่องข้อมูลพื้นฐาน ชุมชนเป็นหลัก และวิทยากรเองก็ไม่มีประสบการณ์ในเรื่องยาเสพติด ทำให้มักวิจัยต้องลงไปเสริมหรือเตรียมการ ของการจัดเก็บข้อมูลโดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดอีกชั้นหนึ่ง

6. การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

แต่ละกลุ่มจะมีการประชุมเตรียมการก่อน เพื่อกำหนดกรอบ ประเด็น คำถาม แบบสอบถามหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการเก็บข้อมูลที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน เช่น การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทำแผนที่ แกนนำจะเข้าใจว่าควรจะไปหาใครที่มีข้อมูล เช่นผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มอาชีพต่างๆ การสัมภาษณ์เยาวชนผู้ปกครอง เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด หลังจากได้ข้อมูลต่างๆแล้ว แกนนำกลุ่มก็จะนำข้อมูลมาเสนอวิเคราะห์ร่วมกัน

7. การป้องกันแก้ไขปัญา

เมื่อกลุ่มเด็กและเยาวชนได้วิเคราะห์ปัญหาแล้วก็จัดกิจกรรมเพื่อนำเสนอในชุมชน ได้แก่การจัดเวที ภายในชุมชน วิเคราะห์ปัญหาทางออกของปัญหาสุขภาพจิต การจัดทำป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ปัญหาในชุมชนอื่นๆ เช่นการประกบอาชีพ การนำเสนอโดยจัดเวทีจะได้รับความร่วมมือจากชุมชน เข้าร่วมคิดวิเคราะห์ เสนอทางออก เด็กและเยาวชนได้แสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มที่

พบว่า การนำเสนอข้อมูลสู่ชุมชน เป็นขั้นตอนที่ดีที่จะสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ใหญ่ ผู้มีบทบาทในชุมชน ให้ชุมชนเห็นความสำคัญในพลังของเด็ก และการมองปัญหาร่วมกันในชุมชน เด็กก็ควรจะมีส่วนร่วม ผู้ใหญ่เองก็ควรสนับสนุนให้เด็กได้พัฒนาตนเอง /กลุ่ม

8.เสริมทักษะผู้นำ

ได้มีการจัดค่ายเพื่อเสริมทักษะของแกนนำเพิ่มเติม เช่นเรื่องบทบาทของการเป็นผู้นำ การมีคุณสมบัติของผู้นำ-ผู้ตาม เทคนิคการทำกราฟชีวิต การรวมตัว การไว้วางใจกัน การสื่อสาร การประสานงานกับกลุ่มอื่น การตัดสินใจ ผู้เข้าร่วมจะได้รับเทคนิค เครื่องมือต่างๆเพิ่มเติมและเข้าใจบทบาทของผู้นำ การทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น

9. สรุปบทเรียนวางแผนพัฒนากลุ่ม

แกนนำแต่ละกลุ่มได้มาร่วมสรุปประสบการณ์การทำงานร่วมกัน ได้นำเสนอข้อมูล สิ่งที่ได้รับ ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งทิศทางการทำงานของกลุ่มต่อไป แต่ละกลุ่มได้ร่วมกันเป็นเครือข่ายอย่างหลวมๆ โดยมีแกนนำเยาวชนบ้านวังธารเป็นจุดประสาน ร่วมกันทำโครงการเพื่อเสนอแหล่งทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

พบว่า ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้าย โดยต้องเปิดใจว่า การผ่านกระบวนการมาทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มแรก แกนนำได้รับประสบการณ์อะไรบ้าง แกนนำแต่ละคนมีความมั่นใจในการเป็นแกนนำต่อไปได้มากน้อยแค่ไหน นักวิจัยพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่มั่นใจในตนเอง พร้อมทั้งมาเป็นแกนนำ ผู้ที่เตรียมเป็นแกนนำบางคนหลุดไป บางกลุ่มได้คนใหม่ขึ้นมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่คัดเลือกแกนนำจากคนที่ขาดคุณสมบัติและขาดความพร้อม เช่นกลุ่มปาล์มน้อย-ดวงได้ บางแกนนำก็ไม่เปลี่ยนแปลง

7.2 บทเรียนหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เยาวชนได้เรียนรู้

จากการสรุปบทเรียนการพัฒนาแกนนำทั้งหมด มีการประเมินร่วมกันถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับแกนนำ สิ่งที่แกนนำได้รับ ปัญหาอุปสรรค แผนการดำเนินงานต่อไป

7.2.1.ข้อมูลชุมชน

1. เรียนรู้ปัญหาพื้นฐานในชุมชน ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ที่มีอยู่ในชุมชน เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกันอยู่กับปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ กับตัวเยาวชน การเข้าถึงปัญหาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ดำทั้งเพื่อตัวเยาวชนเอง ไม่สามารถแก้ไขปัญหามีได้ ปัญหาการประกอบอาชีพ มีอาชีพที่หลากหลายในชุมชน เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ ปัญหาการประกอบอาชีพของคนในชุมชน เข้าใจวิถีการผลิตในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการเกษตร ที่ประสบปัญหาลายอย่าง ทั้งปัญหาจากธรรมชาติและปัญหาค่าผลผลิต แต่ละอาชีพก็ประสบกับปัญหาเช่น เรื่องการตลาด ปัญหาเงินทุน หนี้บ้าน ชุมชน ยังขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่จะพัฒนาตัวคน เยาวชนในชุมชน ปัญหาเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษา เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่ดี เด็ก เยาวชนหลายคนต้องออกจากสถานศึกษามาช่วยพ่อแม่ ปัญหาความร่วมมือจากผู้นำ ผู้นำต้องสนใจปัญหาที่แท้จริง มีความเข้าใจได้ ร่วมมือ เสียสละ

อย่างไรก็ตามเด็กและเยาวชนยังไม่ได้วิเคราะห์สาเหตุที่ผลักดันขับเคลื่อนไปมากกว่าสิ่งที่เห็นได้ง่ายๆ หรือการสาวไปถึงสาเหตุที่แท้จริงของความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความเจ็บป่วยต่างๆ

2ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

การศึกษาประวัติหมู่บ้าน ทราบถึงความเป็นมาของหมู่บ้าน จุดกำเนิดของหมู่บ้าน สภาพทั่วไปได้แก่ จำนวนครัวเรือน เนื้อที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์ จำนวนประชากร การประกอบอาชีพของคนในชุมชน

7.2.2.กระบวนการดำเนินงาน

แกนนำได้เรียนรู้กระบวนการดำเนินงานร่วมกันกับนักวิจัย โดยแกนนำจะมีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ในทุกขั้นตอน โดยการใช้เวลาที่ประชุมประจำเดือนในชุมชนสร้างความชัดเจนกับสมาชิกผู้นำชุมชน แกนนำมีความเข้าใจว่าการดำเนินงานต่างๆจะสำเร็จได้จะต้องมีขั้นตอนหรือกระบวนการที่เหมาะสม ได้แก่

- การวางแผนงาน เริ่มตั้งแต่การเตรียมพร้อมของกลุ่ม แบ่งบทบาท หน้าที่
- รวบรวมข้อมูล
- สรุป วิเคราะห์
- อภิปราย นำเสนอข้อมูล

7.2.3.เทคนิค/เครื่องมือ

แกนนำได้เรียนรู้การใช้เทคนิค เครื่องมือต่างๆ เช่น การระดมความคิดโดยใช้กลุ่มย่อย การทำต้นไม้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายโดยใช้สิ่งของ การใช้เกมส์ต่างๆเป็นเครื่องมือให้เกิดความคิด นอกจากนี้ยังมีเรื่องต่างๆคือ

- การทำแผนที่ หาจุดสำคัญๆ เช่น บ้านผู้นำ จุดเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต เอดส์
- การสัมภาษณ์ เทคนิคการสัมภาษณ์ให้ได้ผล
- เทคนิคการตั้งคำถามการเตรียมความพร้อมก่อน
- การให้แบบสอบถาม
- การทำป้ายรณรงค์ยาเสพติด
- การใช้กีฬาเป็นเครื่องมือ

7.3 ความยั่งยืนของศักยภาพแกนนำกับการเคลื่อนกิจกรรมการแก้ไข้ปัญหา

การพัฒนาเยาวชนเพื่อให้เกิดการเป็นแกนนำของกลุ่มนั้น มีช่วงที่ดำเนินการในห้วงระยะของงานวิจัย 1 ปี ที่มีกิจกรรมเข้มข้น แต่เมื่อโครงการวิจัยออกตัวออกไป ก็เกิดคำถามว่า แกนนำนั้นยังจะคงเป็นแกนนำอยู่หรือไม่ จะเข้มแข็งเพียงใด กลุ่มองค์กรของเด็กและเยาวชนจะพัฒนาก้าวไปข้างหน้าได้หรือไม่ ซึ่งคิดว่าเป็นคำถามใหญ่ที่ต้องตอบ

ปัจจัยและเงื่อนไขของความยั่งยืนต่อการดำรงอยู่ของแกนนำเพื่อขับเคลื่อนกลุ่ม มี 3 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยภายในกลุ่ม เช่นการจัดโครงสร้างกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง ประกอบกับสมาชิกกลุ่มที่ช่วยเหลือกัน มีความเสียสละ เห็นเป้าหมายที่จะไปร่วมกัน
2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ผู้มีบทบาทในท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรม เข้าใจกระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับเยาวชน
3. ปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชน เช่น ปัญหาสุขภาพจิต เอดส์/เพศ เป็นปัญหาที่เยาวชนเองจะได้พิสูจน์ให้เห็นศักยภาพที่แท้จริงว่ากลุ่มเยาวชนสามารถจัดการปัญหาต่างๆได้

จากการดำเนินโครงการวิจัยพบว่าภายใต้สถานการณ์ที่กระทบต่อตัวเยาวชนมีทุกกลุ่ม(ปัจจัยที่ 3) แต่กลุ่มแต่ละกลุ่มมีปัจจัยที่ 1 และ 2 แตกต่างกัน ทำให้ความเข้มแข็งในการแก้ไข้ปัญหาแตกต่างกัน กลุ่มเด็กที่อยู่ในเมือง จะอ่อนในเรื่องที่ 1 คือความเหนียวแน่นในการรวมกลุ่มเด็กและเยาวชน ปัจจัยภายในกลุ่มเป็นปัจจัยหลักที่จะขับเคลื่อนกลุ่ม

ตารางเปรียบเทียบ (ประเมินจากความรู้สึก)

กลุ่มเด็กและเยาวชน	การรวมตัวของเด็ก			แกนนำชุมชน			ระดับปัญหาต่างๆ		
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ดีมาก	ดี	พอใช้	มาก	เล็อง	ไม่มี
จังหวาร		✓		✓				✓	
ข้า้งน้ำ		✓			✓			✓	
โหลวมคดอง			✓			✓		✓	
ทุ้งป่าคา		✓			✓			✓	
ป่าสักน้อย-ดงใต้			✓			✓		✓	
บ้านแพะ(เมือง)			✓		✓			✓	
สันนาตุง(เมือง)			✓		✓			✓	

7.4 ความเป็นเครือข่าย

ผลจากการวิจัย ได้เกิดเครือข่ายเด็กและเยาวชนขึ้นอย่างหลวมๆ โดยมีแกนนำเยาวชนของบ้านวังธราอาสาเป็นจุดประสานงานเชื่อมเครือข่าย อย่างไรก็ตามความเข้มแข็งของเครือข่ายจะเกิดขึ้นได้บนเงื่อนไขและปัจจัยหลายประการ เช่น ความเข้มแข็งของแกนประสานงาน การมองเห็นปัญหาร่วมกัน มองเห็นศักยภาพในการใช้เครือข่ายที่ใหญ่กว่า เข้าแก้ไขหรือจัดการกับปัญหานั้นๆ การมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ฯลฯ

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มีระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ปี จึงยังสามารถศึกษาเรียนรู้เรื่องของเครือข่ายได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้วิจัยทำงานพัฒนาในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้เข้มแข็งต่อไป เพราะมีสมมติฐานหรือความเชื่อในพลังของเครือข่าย คือ

1. เครือข่ายสามารถแก้ปัญหาใหญ่ๆในระดับนโยบาย ได้ ในขณะที่กลุ่มเล็กๆไม่สามารถจะกระทำได้อย่างมีพลัง

2. เครือข่ายสามารถหนุนช่วยกลุ่มให้เกิดความเข้มแข็งได้เช่นเดียวกับกลุ่มเองก็สามารถหนุนช่วยให้อเครือข่ายเข้มแข็งได้เช่นกัน

3. กลุ่มเด็กและเยาวชนแต่ละกลุ่ม จะเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านเวทีเครือข่าย เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ปัญหา การแก้ไขปัญหา รวมทั้งกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มทำ

อย่างไรก็ตามการพัฒนาแกนนำของแต่ละกลุ่ม ก็ได้ก่อให้เกิดการเชื่อมประสานแกนนำเข้าด้วยกัน การรู้จักกันข้ามกลุ่ม โดยมีกิจกรรมร่วมเป็นระยะๆ ทำให้กลุ่มเห็นว่าตนเองไม่ได้ทำงานอย่างโดดเดี่ยว ยังมีเพื่อนเยาวชนกลุ่มอื่นๆกำลังมุ่งมั่นในการพัฒนากลุ่มด้วยเช่นกัน

7.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-การพัฒนาแกนนำเด็กและเยาวชนให้เกิดความเข้มแข็งเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนากลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชน เพราะแกนนำเด็กและเยาวชนจะสามารถนำความคิด ความรู้ ศักยภาพที่ได้รับ ไปขับเคลื่อนกลุ่มต่อไป ถ้าในกลุ่มขาดแกนนำที่มีความชัดเจนแล้ว ก็ไม่สามารถสร้างสรรคกิจกรรมพัฒนากลุ่มต่อไปได้ แกนนำจึงมีความสำคัญต่อทุกกลุ่มที่จะต้องทำการพัฒนา

-กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแกนนำต้องร่วมกับหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้นำชุมชน ครอบครัวยุวชน นำ สมาชิก ต้องให้ความสนใจ เห็นความสำคัญและสนับสนุนอย่างเต็มที่ นักวิจัยเป็นเพียงผู้ชี้แนะ แนะนำ ให้เกิดกระบวนการในเบื้องต้น ความยั่งยืน ต่อเนื่อง ในอนาคต อยู่ที่ความเข้มแข็งในชุมชน

-การกำหนดคนหลักสูตรการพัฒนาแกนนำกลุ่มเด็กและเยาวชน สิ่งสำคัญคือการหยิบยกเอาปัญหาที่ใกล้ตัวเด็กและเยาวชน มาเป็นเครื่องมือ หรือเรื่องราวที่จะให้แกนนำและสมาชิกขบคิดแก้ไขปัญหา เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ปัญหาการประกอบอาชีพของคนในชุมชนซึ่งมีผลกระทบต่อดังกล่าว

-การคัดเลือกเยาวชนที่จะเป็นแกนนำ ควรจะได้เด็กที่มีคุณสมบัติเสียสละ มีความพร้อม ควรเปิดโอกาสให้เด็กสมัครใจในการเป็นแกนนำก่อน เพราะจะได้คนที่สนใจในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ และการที่เด็กอาสาเข้ามาเป็นแกนนำ แสดงว่าเขาเป็นคนที่เสียสละ และพร้อมที่จะทำงานเพื่อกลุ่ม หลังจากนั้นจึงให้สมาชิกเลือกในที่ประชุมเพิ่มเติมเข้ามา

-กิจกรรมที่ทำกับกลุ่มเด็ก-เยาวชน ควรเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กคือเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและสอดคล้องด้วยสาระ หากเน้นกิจกรรมวิชาการและไม่น่าสนใจ เด็ก เยาวชนจะไม่สนใจและเบื่อในที่สุด

-ควรจะได้เด็กและเยาวชนฝึกการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีการกระตุ้นอยู่เสมอ เพราะเด็ก เยาวชนจะหันไปสนใจกิจกรรมนอกชุมชน หากการทำงานขาดความต่อเนื่อง หลังจากโครงการวิจัยเสร็จสิ้น โดยกลุ่มเด็กและเยาวชนอาจจะแสวงหางบประมาณมาดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นเรื่องต่างๆ ซึ่งนักวิจัยหรือหน่วยงานต่างๆ ควรให้การติดตามให้การสนับสนุนเป็นระยะๆ

ภาคผนวก

การประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายกลุ่ม บ้านป่าสักน้อย- ลวงใต้

ได้จัดกิจกรรมขึ้นในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2544 ณ วัดราษฎร์ อ.คลองสะแกต กลุ่มมีสมาชิกเข้าร่วมทั้งหมด 21 คน มีผู้นำชุมชนเข้าร่วม 1 คน

1. กำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์

1.1 กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ ให้ผู้เข้าร่วมเกิดความเข้าใจว่าแต่ละคนอาจจะมีมุมมองในเรื่องเดียวกันที่แตกต่างกันได้
วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมวาดภาพที่หิมะวิจัยจัดไว้ให้ ตรงกลางวง เป็นภาพที่ประกอบไปด้วย ดอกไม้ ก้อนอิฐ ถ้วย
นาฬิกา ด้าย โดยให้แต่ละคนวาดในมุมมองของตนเอง หลังจากวาดเสร็จให้แต่ละคนนำภาพที่วาดมาติดบนฝา
ผนังด้านหน้าที่ประชุม ช่วยกันดูว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

สรุป ที่ประชุมช่วยกันสรุปในกิจกรรมนี้คือ การสังเกตที่แตกต่างกัน ของผู้วาดแต่ละคน เพราะผู้วาดอยู่คนละมุม
-ไม่ควรดูใครด้านเดียว เพราะความจริงมันมีหลายด้านที่เราอาจจะมองไม่เห็น

-การยอมรับทั้งความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

1.2 กิจกรรมค้นหาเป้าหมายจากสิ่งของ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วม ร่วมกันกำหนดเป้าหมายจากเศษวัสดุที่หาได้ภายในบริเวณที่ประชุม

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนเก็บเศษวัสดุที่หาได้ในบริเวณ และให้อธิบายความหมายที่อยากจะให้กลุ่มเป็น
สิ่งของที่เก็บ

ความหมาย

ถ่าน	-ให้กลุ่มมีเชื้อเพลิงติดไฟง่าย
ขวดน้ำ	-เป็นสารพิษไม่อยากจะให้กลุ่มเหมือนขวดน้ำทำลายธรรมชาติ
ท่อระบายน้ำ	-เหมือนการเชื่อมความสัมพันธ์ของกลุ่ม
เชือก	-การผูกมิตร สามัคคี
กล่องยาหม่อง	-ให้กลุ่มมีชื่อเสียงที่ดี (หอม)
กิ่งไม้	-ถ้าแตกความสามัคคีจะหักง่าย ถ้าเข้มแข็งจะหักยาก
ฝาขวดน้ำ	-เป็นการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดเข้ามา
ชนเปิด	-อ่อนโยน
ฝาขวดโหลดอง	-เป็นผู้นำเหมือนเจ้าป่า
ดอกไม้	-มีความคิดฝัน/สร้างสรรค์
ก้อนหิน	-มีความเข้มแข็ง แข็งแกร่ง
โคม	-สามัคคี มีความขาวสะอาด อ่อนโยน

เป้าหมาย
กลุ่มปาล์มน้อย-ดวงใต้

ความสามัคคี
มีความคิดสร้างสรรค์
พลังไฟในทางที่ดี
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
เป็นผู้นำ
มีสีสัน
บริสุทธิ์ ราวสะอาด สดใส
อ่อนโยน
ป้องกันสิ่งเสพติด
ความเข้มแข็ง แข็งแกร่ง
มีชื่อเสียงที่ดี
ความเป็นมิตร เป็นเพื่อน

2.ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน

วัตถุประสงค์ ให้กลุ่มเด็กและเยาวชนเข้าใจสถานการณ์ ชี้อะไรจริง สิ่งที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ของกลุ่ม
วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนประเมินหาข้อดี ข้อด้อยของกลุ่มว่ามีอะไรบ้าง โดยเขียนลงบนแผ่นกระดาษที่
วิทยากรแจก

จุดแข็ง	จุดอ่อน
-สามัคคี	-ทะเลาะเบาะแว้ง
-ช่วยเหลือกัน	-ขาดความมั่นใจ
-ร่วมมือกัน	-ไม่มีความอ่อนโยน
-ความกล้าแสดงออก	-ไม่มีความสามัคคี
-ความเป็นผู้นำ	-ไม่มีความกล้าแสดงออก
-มีความเป็นมิตร	-ไม่มีระเบียบ
-ความเจริญ	-เล่นกันมากเกินไป
-ได้รับความรู้รอบตัว	-ยังไม่มีชื่อเสียง
-ทำสิ่งที่ดีงาม	-ขาดการพัฒนา
-รณรงค์ยาเสพติด	-ขาดความพยายาม
-รับผิดชอบ	-ขาดความร่วมมือ
-มีความสามารถพิเศษ	-ขาดการทำงานร่วมกัน
-มีความสุข	-ไม่รู้จักของกลุ่ม

-มีความเข้มแข็ง	-ไม่มีความเป็นผู้นำ
-ให้ความร่วมมือ	-ไม่มีความสามัคคี
-มีความคิดสร้างสรรค์	-ขาดความซื่อสัตย์
-มีความรับผิดชอบ	-แตกแยก
-อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-ไม่มีชื่อเสียง
-มีความพยายาม	-ควบคุมสมาชิกยังไม่ได้
-สามัคคีในกลุ่ม	-เน้นงานการยังไม่มากพอ
-มีทุนทรัพย์	-มีสิ่งดึงดูดสมาชิกลดน้อยเกินไป
-มีบุคลากรมีความรู้ความสามารถ	-พาหนะใช้เดินทางยังไม่เพียงพอ
-เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย	

ข้อสังเกตของกิจกรรมนี้คือ การมีอิสระที่แต่ละคนจะคิด ซึ่งเด็กและเยาวชนแต่ละคน ก็อาจจะมองแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมิได้สรุปลงไปชัดเจนว่าสิ่งใดเป็นจุดแข็ง จุดอ่อนที่แท้จริง

3.เราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ ให้กลุ่มได้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างความร่วมมือ หรือการสร้างทิศทางที่จะนำไปสู่การสร้างองค์การที่เข้มแข็ง

วิธีการ สมมติเหตุการณ์ให้กลุ่มข้ามลำน้ำ โดยมีสะพานกระดาษแทนก้อนหิน ทุกคนต้องข้ามให้หมดโดยต้องไม่ตกน้ำและทุกคนต้องจับมือกันโดยตลอด

ผล ทางกลุ่มต้องใช้เวลาร่วมประมาณ 5 ครั้ง จึงสำเร็จ โดยสรุป

สรุป -ต้องมีการวางแผนที่ดีก่อนข้ามน้ำ

-ต้องมีความสามัคคี

-ต้องมีความพยายาม

กลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มแม่กอง (ช้างน้ำ)

กิจกรรมได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2544 มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 25 คน โดยจัดพื้นที่ โรงเรียนบ้านช้างน้ำ

1.การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของกลุ่ม

1.1 กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ ต้องการให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจความแตกต่างในการคิดของคนว่าอาจจะมีมุมมองที่ไม่เหมือนกัน

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมวาดภาพกลุ่มของวัตถุที่มีวิสัยทัศน์ให้ตรงกลางกลุ่มโดยใครอยู่มุมใดก็ให้วาดสิ่งที่ตนเองเห็นในมุมมองนั้นและ ระบายสี หลังจากวาดภาพเสร็จให้นำภาพมาติดที่ผนังด้านหลัง

สรุป จากการตั้งคำถามจากการวาดภาพสิ่งที่ได้เรียนรู้คือ

1.ห้ามได้เรียนรู้เรื่องใดจากการวาดภาพ

สิ่งที่เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวาดภาพคือ

- การลงสี
- การจัดลำดับภาพ
- การวาดภาพเหมือนจริง
- ทักษะการวาด
- การมอง
- การสร้างสรรค์เพื่อให้งดุดูดี
- การวาดภาพในสิ่งของที่ต่างกัน
- ได้สื่ออารมณ์ของผู้วาด
- ความคิดแต่ละคนแตกต่างกันคือการมีจุดเน้นของการวาดภาพที่ต่างกัน
- การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนที่แตกต่างกัน

2. ท่านคิดว่าภาพวาดของแต่ละคนเหมือนกันหรือไม่ เพราะอะไร

ภาพแต่ละภาพที่เด็กและเยาวชนวาดไม่เหมือนกัน เพราะ

1. ความคิดของผู้วาดแต่ละคนไม่เหมือนกัน
2. การให้สีไม่เหมือนกัน
3. การมีมุมมองต่างมุมมองกัน
4. มีความตั้งใจในการวาดภาพต่างกัน

3. ท่านคิดว่าแต่ละคนคิดอะไรที่เหมือนกันหรือไม่ เพราะอะไร

เด็กและเยาวชนเสนอว่าแต่ละคนคงจะคิดอะไรไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับ

1. วัยที่แตกต่างกัน
2. การศึกษาที่ต่างกัน/เขียนต่างกัน
3. จินตนาการมุมมองที่ต่างกัน
4. กลุ่มสามารถนำกิจกรรมนี้มาสร้างเป้าหมายที่เป็นของกลุ่มได้อย่างไร

การสร้างเป้าหมายร่วมกันของกลุ่มจะต้องหล่อหลอมความคิดของสมาชิก เข้าด้วยกัน ใช้หลักการเช่นเดียวกับการวาดภาพ ที่มีหลายมุมมอง มีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.2 กิจกรรมเก็บสิ่งของ /วัสดุ แทนเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กและเยาวชน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม

วิธีการ ให้เด็กและเยาวชนเก็บวัสดุ/สิ่งของภายในบริเวณที่ประชุม คนละ 1 ชิ้น อธิบายว่าสิ่งที่เก็บมามีความหมายต่อกลุ่มอย่างไร

เป้าหมายของเยาวชนกลุ่มแม่ทอง

หนังสือ	สามารถส่งให้เราไปอยู่ที่สูงได้
ก้อนหิน	ความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่งของกลุ่ม
กิ่งไม้	รวมกันช่วยเหลือกัน
ตุ๊กตา	ความน่ารัก
ดอกไม้กวาด	กวาดสิ่งที่ไม่ดีออกไป
หมอนหัวใจ	รวบรวมหัวใจให้เกิดความสามัคคีกันของกลุ่ม
กล่องสี	เก็บความสามัคคี
ตุ๊กตาคน	เป็นสัตว์เลื้อยคลานสามารถปรับตัวได้ทุกสภาพ
ใบไม้	ให้กลุ่มเคลื่อนไหวไปตามเป้าหมายที่หวังไว้
ไม้	เป็นไฟ แสงสว่างในยามมืดมิด ความอดทนเข้มแข็งในหมู่คณะ
ข้อ	คัดลอกความดีงาม ความสามัคคี

สรุป เป้าหมายของกลุ่ม คือความเข้มแข็ง สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มุ่งไปสู่สิ่งทั้งความ

1.3แบ่งกลุ่มย่อยกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

วิธีการ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม เพื่อระดมความคิดว่า กลุ่มเราตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร
กลุ่มที่ 1

- 1.เพื่อให้กลุ่มมีอาชีพ เช่น ทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
- 2.เพื่อให้มีการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด
- 3.เพื่อให้กลุ่มมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 4.เพื่อให้กลุ่มมีการอนุรักษ์ วัฒนธรรมของล้านนาในชุมชน
- 5.เพื่อให้กลุ่มมีการปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่เสียไป
- 6.เพื่อให้กลุ่มมีความกล้าแสดงออกและยอมรับเรื่องละคร

กลุ่มที่ 2.

- 1.เพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม เช่น การบริจาคสิ่งของแก่เด็กด้อยโอกาส
- 2.เพื่อการส่งเสริมอาชีพเยาวชนในชุมชนแต่ละชุมชนให้มีความเข้มแข็งและรายได้
- 3.เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเยาวชนแต่ละชุมชน
- 4.เพื่อนำความคิดเห็นของแต่ละคนมารวมเป็นจุดเดียวให้มีความเข้มแข็งและนำไปใช้ประโยชน์แก่ชุมชน

กลุ่มที่ 3

- 1.เพื่อให้กลุ่มมีความคิดด้านอาชีพ

2. เพื่อให้กลุ่มมีรายได้พิเศษ
3. เพื่อให้กลุ่มทำประโยชน์อื่นๆต่อสังคม
4. เพื่อสร้างรากฐานของกลุ่มให้มั่นคง
5. เพื่อให้กลุ่มมีความกล้าแสดงออก

สรุป

1. เพื่อส่งเสริมทางด้านอาชีพ
2. เพื่อรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อทำประโยชน์ในชุมชน สังคม
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
5. เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งสามัคคีในกลุ่ม

2. ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ประเมินจุดแข็งจุดอ่อนร่วมกัน

วิธีการ แจกเอกสารกระจายให้เด็ก และเยาวชนแต่ละคนแสดงความคิดเห็น

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. สมาชิกมีความร่วมมือกันดี 2. ช่วยกันออกความคิดเห็นในการทำงาน 3. มีเงินทุนสนับสนุน มีเพียงพอ สม่่าเสมอ 4. มีการวางแผนก่อนการทำงาน 5. ไม่รู้จักนำทุนมาหมุนเวียน 6. การวางแผนเป็นไปได้ดีด้วยดี 7. การจัดกิจกรรมที่ใช้ได้ 8. ประชาสัมพันธ์ที่ดี	คณะกรรมการ 1. ไม่มีการประสานงานที่ดี 2. ไม่มีความร่วมมือ 3. ขาดความรับผิดชอบ 4. กระจายข่าวสารไม่ทั่วถึง สมาชิก 1. ไม่ให้ความร่วมมือ 2. ไม่มีความสามัคคี 3. ไม่มีความรับผิดชอบ 4. ไม่ตรงเวลา 5. เวลาประสานงานไม่เชื่อถือ การวางแผนงาน การดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้

3. เราจะไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนเกิดความเข้าใจว่าการไปสู่ความสำเร็จนั้นต้องมีเรื่องใดบ้าง

วิธีการ สมมุติสถานการณ์เพื่อให้กลุ่มข้ามลำน้ำโดยมีเศษกระดาษ 5 แผ่นแทนก้อนหิน โดยที่แต่ละคนจะต้องจับมือกันและไม่ให้ตกลงไปในลำน้ำ

ดอกไม้	ดอกไม้อ่อนโยน
ต้นไม้	ต้นไม้ที่ร่มรื่นได้
ใบไม้	ใบไม้ที่ปรับเปลี่ยนแปลงได้
ดินสอ	มีความหนักแน่น

สรุป เป้าหมาย การให้มีความเข้มแข็ง ชลประทานและชลประทาน ร่วมมือกันทำประโยชน์ของตนเองและผู้อื่น

1.3 กิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ เพื่อระดมความคิด กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน

วิธีการ แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มๆละเท่าๆกัน ให้กลุ่มได้มีการ ระดมความคิดกำหนดวัตถุประสงค์กลุ่มร่วมกัน และออกมานำเสนอ

กลุ่มที่ 1.

1. เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจกันไม่ทะเลาะกัน
2. เพื่อให้ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตัวดีกว่าประโยชน์ส่วนรวม
3. เพื่อให้ไม่พยายามให้มีการคิดยาในชุมชน
4. เพื่อป้องกันและแก้ไขไม่ให้มีผู้ตายเกิดขึ้นในชุมชน
5. เพื่อให้มีสถานที่ทำเกิดขึ้นในชุมชน
6. เพื่อให้มีการอบรมอาชีพ

กลุ่มที่ 2.

1. เพื่อให้มีการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน
2. เพื่อส่งเสริมการกีฬาเพื่อให้เยาวชนมีสุขภาพแข็งแรงและห่างไกลยาเสพติด
3. เพื่อให้ภายในครอบครัว ให้ความอบอุ่นแก่คนภายในครอบครัว
4. เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชน
5. เพื่อให้มีความรักใคร่ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกันในชุมชน
6. เพื่อให้มีการจัดการอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับแผนน้ำเยาวชน
7. เพื่อนำประโยชน์ที่ได้ในการอบรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน
8. เพื่อศึกษาหาข้อบกพร่องของคนภายในชุมชนที่มีปัญหา
9. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่ตามมา
10. เพื่อหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่ดีทุกชนิด

กลุ่ม 3

1. เพื่อให้มีการอบรมเรื่อง ขยะมูลฝอย เพราะจะได้นำความรู้ที่ได้อบรมมาพัฒนาชุมชน และสังคม จะเป็น ปัญหาใหญ่ของคนทั่วโลกในปัจจุบัน
2. เพื่อจัดกีฬาของชุมชนขึ้น และชวนพวกชุมชนอื่นมาเข้าร่วมแข่งขันกีฬา เพราะจะได้ออกกำลังกาย เสริมกันมิตร ของแต่ละชุมชน เยาวชนจะได้หนีห่างจากยาเสพติด
3. เพื่อจัดโครงการไปเยี่ยมผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้าน เพราะอยากจะไปดูความเป็นอยู่ของพวกเขาเด็กเร่ร่อน
4. จัดอบรมเรื่องโรค อหิวาห์ เพราะคนเราได้เกิดการระบาดไปทั่วเมือง เชียงใหม่ ว่ามีโทษอย่างไร อาการเป็น อย่างไร ส่วนมากอยู่บริเวณไหน

สรุป วัตถุประสงค์

1. รณรงค์แก้ไขปัญหาระยะในชุมชน
2. พัฒนากีฬาร่วมกันภายในชุมชน/ลานกีฬา
3. ศึกษาปัญหาลังคมต่างๆ
4. ให้ความรู้เรื่องสุขภาพ -เฮลธ์
 - ใช้เลือดออก
 - ยาเสพติด
 - อะมิบา ฯลฯ
5. มีกิจกรรมด้านอาชีพ
6. เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดี /ความสัมพันธ์ที่ดี ภายในครอบครัว ชุมชน
7. ชมรมแกนนำเยาวชน
8. ศึกษาปัญหาของชุมชน

2. กิจกรรมประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่มตนเอง

วัตถุประสงค์ เพื่อระดมความคิดร่วมกันว่า กลุ่มมีจุดแข็งอะไร และมีจุดอ่อนอะไร

จุดอ่อน	จุดแข็ง
-ชอบเล่นไม่เป็นเวลา	-มีความรับผิดชอบ
-ชอบส่งเสียงดังตอนกินข้าว	-ช่วยเหลือกัน
-ชอบพูดกันไม่สนใจฟังผู้อื่น	-มีความรักใคร่กลมเกลียวกัน
-ชอบสนุกสนาน	-ช่วยกันคิดงาน
-ลามก	-เอาความรู้มาช่วยกันคิดงาน
-ไม่ช่วยกันทำงาน	-คิดเก่ง ทำเก่ง กล้าแสดงออก
-คิดช้า	-สะอาด
-ไม่เอาใจใส่งาน	-ทำงานเรียบร้อย
-ไม่ค่อยช่วยกันทำงาน	-ไม่ติดยาเสพติด
-ชอบพูดคุยกัน	-รักสะอาด
-ชอบกวนเพื่อน	ไม่ใช้ยาเสพติด
-ไม่ค่อยสามัคคี	-รักษาสีสิ่งแวดล้อม
-พูดมาก	-มีความริเริ่มเป็นบางครั้ง
-เล่นมาก	-สามัคคี
-ไม่กล้าแสดงออก	-ทำงานดี
-เล่นกันในที่ประชุม	-กล้าแสดงออก
ชอบแก่ง	-ชอบออกความคิดเห็น
ชอบเล่นและพูดมาก	-ช่วยกันทำงาน
-ชอบเล่น ขณะที่พี่ๆกำลังอธิบาย	-ไม่ทะเลาะกัน

-ชอบเล่น	-ช่วยกันคิด
-ไม่มีความสามัคคีกัน	-มีความเข้าใจกัน
-ไม่รู้จักละแวก	-ออกความคิดเห็น
-ทำตามกัน	-มีความสามัคคีกันในการทำงาน
-ไม่ค่อยร่วมในกิจกรรม	-มีความคิดเห็นเสนอต่างๆ ออกมา
-ไม่กล้าแสดงออก	-สร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกันได้
-ชอบเล่น	-มีความเข้าใจกันและกันในกลุ่ม
-ไม่ฟังวิทยากรพูด	-มีความคิดแต่ละคนไม่เหมือนกันทำให้มีข้อเสนอ แปลกๆออกมากันได้
	-มีความสามัคคีกันในกลุ่ม
	-ช่วยกันทำงาน

3.เราจะไปสู่เป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มได้เกิดแรงบันดาลใจว่าการจะไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีปัจจัยใดบ้าง

วิธีการ สมมติเหตุการณ์ว่ามีลำน้ำอยู่ข้างหน้าและต้องการให้กลุ่มข้ามลำน้ำนั้นไปให้หมดทุกคน โดยที่ทุกคนจะต้องสัมผัสมือกันไว้ และจะมีก้อนหินซึ่งแทนด้วย กระดาษ 5 แผ่น ถ้ามีใครตกลงน้ำ หรือทำมือหลุดออกจากกัน ให้มาเริ่มต้นใหม่

ผล กลุ่มไม่สามารถข้ามได้ภายในครั้งเดียว ต้องใช้การพยายามข้ามประมาณ 5 ครั้ง

สรุปกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งต้องใช้การวางแผน ความสามัคคี ความร่วมมือ และความพยายามจึงจะสำเร็จ

กลุ่มเด็กและเยาวชนบ้านแพะ

กิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าหมายและการพัฒนากลุ่มได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2544 ณ วัดธารวัดอรุณ อ.ตอยสะแก มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 14 คน ผู้นำชุมชนเข้าร่วม 3 คน

1.กิจกรรมสร้างเป้าหมายกลุ่ม

1.1กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดความเข้าใจว่า คนเราอาจมีความคิดที่แตกต่างกันได้

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมวาดภาพที่วิทยากรจัดให้ข้างหน้ากลุ่ม โดยวาดในมุมมองของตนเองเห็น หลังจากวาดเสร็จให้นำภาพมาติดไว้ด้านหน้าที่ประชุม

สรุป มีการสรุปร่วมกันในที่ประชุมว่า

1.ภาพแต่ละภาพที่ผู้เข้าร่วมแต่ละคนวาดไม่เหมือนกัน เพราะ การมีจินตนาการของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน การวาดคนละมุม

2การวาดภาพนี้สอนให้คิดถึงในเรื่องการเชื่อมโยงในความคิดของตนเอง

3.ให้ดูหรือสังเกตรายละเอียด ในเหตุการณ์หนึ่งๆ ว่ามีหลากหลายมุมมอง

4. การฟังหรือยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

1.2 กับสิ่งของแทนเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม จากเศษวัสดุที่หามาได้

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนกับสิ่งของวัสดุที่หาได้ในบริเวณที่ประชุมและพยายามให้แทนความหมายของสิ่งนั้นเป็นเป้าหมายของกลุ่มที่ตนเองอยากให้เป็น

วัสดุที่เก็บมา

ความหมาย

รากคั้นไม้	ให้กลุ่มได้มีการแสวงหาเหมือนรากคั้นไม้ที่หาอาหาร
ริศหรือ	มีหัวหน้าที่คอยบริหารงาน และแบ่งงานกันทำ ให้มีการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชน
ใบไม้	ให้มีความสามัคคี
แก้วน้ำ	มีน้ำใจจริง
ก้อนหิน	ความแข็งแกร่ง / ไม่สลายตัว ทนต่ออุปสรรค
คอกไม้	มีความอ่อนโยน สดใส สดชื่น
ดอกไม้สีขาว	ไร้สิ่งเสียดสี
กิ่งไม้ลอยน้ำ	ให้เดินก้าวไปข้างหน้า เหมือนกิ่งไม้ที่ลอยไปตามน้ำ

สรุป เป้าหมาย การไปสู่ความสามัคคี มีความแข็งแกร่ง ไร้สิ่งเสียดสี พร้อมทั้งจะก้าวไปข้างหน้า เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

1.3. กิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ เพื่อระดมความคิด กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน

วิธีการ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มออกมา โดยการระดมความคิดเห็นในกลุ่ม

กลุ่มที่ 1

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ชุมชนมีความสามัคคี
2. เพื่อให้ชุมชนไร้สิ่งเสียดสีต่างๆ เช่น ยาบ้า เฮโรอีน ผงขาว กาว
3. เพื่อให้ทุกคนในชุมชนช่วยกันแยกขยะ
4. เพื่อให้เยาวชนทุกคนหันมาเล่นกีฬาแทนเล่นเกมส์
5. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. เพื่อให้เยาวชนให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมต่างๆ
7. เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมขึ้นเองโดยไม่ต้องให้ผู้ใหญ่ช่วย
8. เพื่อให้เยาวชนช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อให้ชุมชนร่มรื่น

กลุ่มที่ 2

วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

1. เพื่อต้องการให้เยาวชนมีความสามัคคี
2. เพื่อให้เยาวชนเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชน
3. เพื่อให้เยาวชนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบในหน้าที่ของตน

4. เพื่อให้เยาวชนร่วมกันป้องกันยาเสพติดในชุมชน
 5. เพื่อให้สามารถร่วมมือกันส่งเสริมการประกอบอาชีพในชุมชน
 6. เพื่อให้เยาวชนทุกคนร่วมกันระดมองค์การแยกขยะและเป็นแกนนำ
 7. เพื่อไม่ให้เยาวชนยุ่งเรื่องการพนัน ยาเสพติด และสิ่งไม่ดี
 8. เพื่อให้ทุกคนหันมาสนใจกีฬา เพื่อสุขภาพและพละานามัยที่ดี
 9. เพื่อให้เยาวชนนำความรู้จากสิ่งที่ได้พบเจอ มาพัฒนาหรือแนะนำให้คนในชุมชนทราบ เช่น การอบรมต่างๆ ความรู้จากห้องเรียน และสิ่งที่ได้พบเห็นทั้งดีและไม่ดี
 10. เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมให้คนในชุมชนได้ทำร่วมกันเพื่อก่อความสามัคคี
 11. เพื่อให้สามารถประสานงานกับทุกคนเพื่อพัฒนาชุมชนได้ เช่น ผู้ใหญ่ในชุมชน ผู้เกี่ยวข้อง องค์กรต่างๆ
- สรุปวัตถุประสงค์
1. เพื่อให้ชุมชนมีความสามัคคี
 2. เพื่อให้ชุมชนไว้สิ่งเสพติดต่างๆ
 3. เพื่อรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
 4. เพื่อให้เยาวชนหันมาเล่นกีฬา
 5. เพื่อส่งเสริมด้านการศึกษาของเยาวชน
 6. เพื่อให้เยาวชนเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชน
 7. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 8. เพื่อเผยแพร่รณรงค์เรื่องที่ดีมีประโยชน์ต่อชุมชน

2. กิจกรรมประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ของกลุ่ม

วิธีการ แจกกระดาษให้แต่ละคนเขียนลงและนำมาติดบนผนังด้านหน้า

จุดอ่อน	จุดแข็ง
1. อุปกรณ์กีฬาจะมีจะเสียบ่อยๆ เช่นฟุตบอล มักจะรั่ว อยู่เสมอ ส่วนสนามจะมีฝุ่นบ่อยๆทำให้เสียสุขภาพ และร่างกาย 2. ขาดความสามัคคีกันในหมู่คณะ 3. ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน 4. ขาดความรับผิดชอบ 5. ขาดความมั่นใจในตนเอง 6. ไม่ค่อยมีความกล้าแสดงออก 7. เยาวชนในชุมชนไม่ค่อยมีเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ	1. มีศูนย์กีฬา อุปกรณ์กีฬา อยู่ในชุมชนทำให้ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2. มีการจัดกิจกรรมเพื่อการรวมตัวกัน 3. นำความรู้ความเข้าใจไปพัฒนาชุมชนได้ 4. มีผู้ใหญ่คำแนะนำที่ดี เช่นผู้นำชุมชน ผู้เกี่ยวข้องต่างๆ 5. สามารถออกความคิดเห็นให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ ในสิ่งที่ตนเองต้องการ 6.

3.เราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มได้ทราบว่าการไปสู่เป้าหมายนั้น จะต้องมีความเข้าใจบ้าง

วิธีการ สมมติเหตุการณ์ให้ผู้เข้าร่วมข้ามลำน้ำเป็นขบวน โดยมีแผ่นกระดาษ จำนวน 5 แผ่นแทน ก้อนหิน ทุกคนจะต้องข้ามไปโดยที่ต้องจับมือกันไม่ให้หินตกน้ำ ไม่ให้ มีหินหลุดจากกัน

ผล ผู้เข้าร่วมมีการทดลองข้ามลำน้ำ มีการปรึกษาและวางแผนว่าจะข้ามไปได้ได้อย่างไร ในที่สุดก็สามารถข้ามลำน้ำไปได้

สรุป กิจกรรมข้ามลำน้ำต้องอาศัยการวางแผน ความร่วมมือ ความสามัคคี จึงจะข้ามลำน้ำไปได้ เช่นเดียวกับการพยายามทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือการพัฒนากลุ่มให้ไปสู่เป้าหมาย ต้องอาศัยความร่วมมือกันของสมาชิกภายในกลุ่ม

กลุ่มเด็กและเยาวชนชนบ้านทุ่งป่าคา

กิจกรรมการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายและการพัฒนากลุ่มได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2544 ณ วัดธารวารีสิทธิ์ มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 18 คน

1.กิจกรรมสร้างเป้าหมายกลุ่ม

1.1กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคน เข้าใจถึงมุมมอง หรือความคิดที่แตกต่างของแต่ละคน ซึ่งอาจจะไม่ได้ เพราะการมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ให้เกิดการยอมรับความคิดซึ่งกันและกัน อย่างมีเหตุผล

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนวาดภาพที่พวกเขาจัดให้ตรงกลางกลุ่ม แต่ละคนต้องวาดภาพในสิ่งที่ตนเห็นเป็นองหน้าพร้อมทั้งระบายสี เสร็จแล้วนำภาพมาติดด้านหน้าของที่ประชุม

สรุปกิจกรรมวาดภาพ มีการระดมความคิดเห็นร่วมกันดังนี้

- ภาพแต่ละภาพที่ผู้เข้าร่วมวาดกันไม่เหมือนกัน
- แนวคิดที่ได้จากการวาดภาพ คือการได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ การใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์
- การยอมรับความคิดซึ่งกันและกัน
- การมีมุมมองต่อเหตุการณ์หนึ่งในหลายๆด้าน

การสร้างเป้าหมายของกลุ่มก็เช่นเดียวกันกับการวาดภาพ คือการรวมความคิดของแต่ละคนและทำเป้าหมายให้เป็นหนึ่งเดียว

1.2กิจกรรมเก็บสิ่งของแทนเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ ให้ผู้เข้าร่วม ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเก็บสิ่งของภายในบริเวณที่ประชุมและอธิบายให้เป็นเป้าหมายของกลุ่ม

เป้าหมาย

สิ่งของ	เป้าหมาย
คอกไม้	มีความร่าเริง แจ่มใส สดชื่น มีความอบอุ่น
หญ้า	รวมตัวกัน จับตัวกัน
กอกหญ้า	ให้ความอบอุ่น
ก้อนหิน	มีความแข็งแรง อุดหนุน สามัคคี แข็งแกร่ง
กิ่งไม้หลายกิ่ง	มีการร่วมมือกันมีความสามัคคีสามารถแก้ไขปัญหาได้
คันหญ้าสามเส้น	เป็นสมุนไพรรักษาโรคได้
ต้นกระถิน	แตกกิ่งก้านสาขา

สรุปเป้าหมายของกลุ่มคือ ต้องการให้กลุ่มรวมตัวกัน มีความสามัคคี เข้มแข็ง มีความเจริญ มีความศ
ใส สดชื่น สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อระดมความคิดถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

วิธีการ แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ให้มีการระดมความคิดกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน
กลุ่มที่ 1.

1. เพื่อให้มีการรณรงค์ปัญหายาเสพติด
2. เพื่อให้เยาวชนรวมกลุ่มกันสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว
3. เพื่อพัฒนาทางด้านการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาชุมชนให้มีศูนย์กีฬา
5. เพื่อส่งเสริมรายได้แก่แม่บ้าน
6. เพื่อให้เกษตรกรมีการปลูกพืชผักสวนครัว
7. เพื่อพัฒนาทางด้านสาธารณสุข
8. เพื่อให้เกิดความสามัคคีกันในกลุ่ม
9. เพื่อฝึกให้ทุกคนมีความรับผิดชอบ

กลุ่มที่ 2.

1. เพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
2. เพื่อ ให้กลุ่มมีการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
3. เพื่อรื้อวัสดุอุปกรณ์ในการกีฬา
4. เพื่อรณรงค์ให้มีการปลูกพืชผักสวนครัว ภายในครอบครัว
5. ให้มีการพัฒนาการศึกษาให้แก่หมู่บ้าน
6. เพื่อให้มีการหารายได้เข้าสู่ครอบครัว
7. เพื่อพัฒนาให้หมู่บ้านมีศูนย์กีฬา

8. เพื่อให้มีการจัดทำนิยามักเพื่อการเกษตรของหมู่บ้าน
9. เพื่อให้มีการรณรงค์ต่อต้านเรื่องการพนัน
10. เพื่อรณรงค์ด้านอาชีพภายในชุมชน
11. เพื่อรณรงค์ทางด้านสาธารณสุข

กลุ่มที่ 3

1. ต้องการเงินช่วยเหลือในครอบครัว
2. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน
3. เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อตัวเอง
4. เพื่อให้เยาวชนห่างไกลยาเสพติดและสิ่งชั่วร้าย
5. เพื่อให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กลุ่มที่ 4

1. รณรงค์เรื่องปัญหา ยาเสพติด
2. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในการทำกิจกรรมต่างๆ
3. เพื่อให้มีการรณรงค์เรื่องอาชีพ
4. เพื่อให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อน้ำที่
6. เพื่อให้มีการรณรงค์แก้ไขปัญหายุงลาย
7. เพื่อรณรงค์ปัญหาการพนัน
8. เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับเยาวชน

สรุป วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

1. เพื่อให้มีการรณรงค์ แก้ไขปัญหา ยาเสพติด อบรมมุขต่างๆ
2. เพื่อให้มีการพัฒนาทางด้านอาชีพ
3. เพื่อพัฒนาทางการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาทางการกีฬา
5. เพื่อพัฒนาทางการเกษตร
6. เพื่อพัฒนาทางด้านสาธารณสุข
7. เพื่อให้เยาวชนเกิดความสามัคคี
8. เพื่อให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. ประเมินข้อดี ข้อด้อยของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่ม

วิธีการ ระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมว่ากลุ่มมีข้อดีข้อด้อยอย่างไรบ้าง โดยการให้แต่ละคนเขียนความคิดเห็นลงบนแผ่นกระดาษ

ข้อดี	ข้อด้อย
1. มีความร่วมมือกัน สามัคคีกัน 2. มีความรับผิดชอบ 3. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เช่นการเล่นกีฬา 4. มีการช่วยเหลือและแสดงความคิดเห็นต่างๆ 5. คนในชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความเชื่อเพื่อเมื่อแม่ 6. มีความขยันในการทำงานต่างๆ	1.ขาดความรับผิดชอบ 2.มีความคิดขัดแย้งกันเป็นบางครั้ง 3.ขาดความพยายาม 4.ไม่ร่วมมือกัน 5.มีการเล่นการพนันกันมากขึ้น 6.มีการลักขโมย 7.คนในชุมชนไม่คิดก่อนทำ 8.หัวหน้าครอบครัวกินเหล้าแล้ววกดึบมาบ้านก็จะหา เรื่องทะเลาะกับลูกและแม่ ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว 9.ไม่มีเวลาว่างเป็นส่วนตัว

3.เราจะไปสู่เป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความคิด ความเข้าใจว่า การไปสู่ความสำเร็จได้มันต้องมีปัจจัยอะไรบ้าง

ผล สมมติสถานการณ์ว่ามีตาน้ำอยู่ด้านหน้ากลุ่ม และให้กลุ่มข้ามไปให้ได้ โดยมีก้อนหินซึ่งแทนด้วยกระดาษ 5 แผ่น ให้แต่ละคนข้ามไปให้ได้โดยต้องจับมือกันไว้ และไม่ให้เท้าถูกน้ำ ถ้ามีผลึกึกาต้องมีการเริ่มต้นใหม่

กลุ่มใช้เวลาข้ามประมาณ 5 ครั้งจึงสามารถข้ามได้

สรุปกิจกรรมข้ามน้ำต้องใช้การวางแผน ความสามัคคี การร่วมมือกัน และความพยายาม เช่นกันกับการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งต้องให้หลักการเช่นเดียวกัน

กลุ่มเด็กและเยาวชนบ้านวังธาร

กิจกรรมเพื่อกำหนดเป้าหมายและการพัฒนากลุ่มได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2544 ณ วัดราษฎร์ศรัทธา มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 19 คน

1.การกำหนดเป้าหมายกลุ่ม

1.1 กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนเข้าใจถึงมุมมองที่แตกต่าง ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในกลุ่ม

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนวาดภาพที่วิทยากรกระตุ้นให้ตรงกลางกลุ่ม โดยผู้วาดจะต้องวาดภาพในมุมที่ตนเองเห็น หลังจากวาดเสร็จแล้ว ให้นำภาพมาติดด้านหน้าของที่ประชุม

สรุป

-ภาพแต่ละภาพไม่เหมือนกัน เพราะผู้วาดอยู่คนละด้าน

- มีความคิดที่แตกต่างกัน
- มีความสามารถในการวาดแตกต่างกัน
- แง่คิดจากการวาดภาพคือ
- ความคิดในกลุ่มที่แตกต่างกันสามารถนำมารวมกันได้
- การแบ่งงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละคน
- การตั้งเป้าหมายไว้และทุกคนก็ทำไปสู่มเป้าหมายเดียวกันได้
- การยอมรับความคิดซึ่งกันและกันบนเหตุผล

1.2 กิจกรรมเก็บสิ่งของแทนเป้าหมายกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน

วิธีการ ให้แต่ละคนเก็บสิ่งของภายในบริเวณที่ประชุมและให้อธิบายความหมายถึงเป้าหมายของกลุ่ม

สิ่งของที่เก็บ	ความหมาย
ยอคนญา	ให้มีความคิดเฉียบแหลม มีความอ่อนโยน และมารวมตัวกัน
เมล็ดสัก	สามารถงอกงามเจริญเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่ได้ เมื่อได้รับการเพาะหรือการดูแล
เมล็ดส้ม	สามารถเจริญเติบโตได้
ดอกหญ้า	สามารถรวมตัวเป็นกลุ่มทำอะไรก็จะสำเร็จ
ฝาน้ำขวด	อ่อนหวาน อ่อนโยน
เชือก	แต่ละเส้นมารวมกันทำให้มีความเหนียวทนทาน
ยอคนญา	มีปัญหาเฉียบแหลม
ใบหญ้า	ถ้าอยู่ลำพังทำได้ไม่ดี ถ้ารวมกลุ่มกันจะทำได้ดี มีที่เลี้ยงเป็นน้ำ จะเจริญเติบโตได้
เชือกด้าย	การรวมกลุ่มกันทำหลายได้ยาก ถ้ามีเส้นด้ายเส้นเดียวจะทำหลายได้ง่าย
อากาศ	มีจิตใจที่บริสุทธิ์
หญ้า	มีความสวยงาม เจริญแหลม
เชือกฟาง	มีความสามัคคี มีปัญญา รวมกัน
รากไม้	แข็งแรงอดทน ยึดต้นไม้อย่างดี
ของ	ถ้ามีสิ่งของที่อยู่ภายในจะทำให้อยู่รวมกันได้ แข็งแรง
ดอกไม้	แต่ละกลีบจะมารวมกัน เจริญสวยงาม
สรุป	เป้าหมายของกลุ่ม

การมีความสามัคคี ร่วมมือกันทำกิจกรรม ด้วยความซื่อสัตย์และแหลม มีปัญญา นำไปสู่การดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ

1.3 กิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์กลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกัน

วิธีการ แบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็น 3 กลุ่ม ให้มีการระดมความคิดในกลุ่มถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มเด็กและเยาวชน

บ้านวังธาร

กลุ่มที่ 1.

กำหนดวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้นำเยาวชนในกลุ่มมีพื้นฐานในการเป็นผู้นำชุมชนในอนาคตได้
3. เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความคิดในการทำงานหรือประสานงานกันเป็นกลุ่ม
4. ต้องการให้เด็กมีความซื่อสัตย์ และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น
5. เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของบุคคลในชุมชน

กลุ่มที่ 2

1. เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และชุมชน
2. เพื่อให้มีรายได้เสริมในการประกอบอาชีพ
3. เพื่อนำเงินรายได้มารวบรวมกันและทำเป็นกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. รณรงค์เผยแพร่ความรู้ ข่าวสารในชุมชนตามเหตุการณ์ในปัจจุบัน
5. เพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในชุมชน เช่นการเล่นกีฬา พัฒนาชุมชน

กลุ่มที่ 3

1. เพื่อสร้างความสามัคคีในชุมชนและมีความรักใคร่ปรองดองกัน
2. เพื่อให้เด็กและเยาวชนห่างไกลยาเสพติด การพนัน อบายมุขต่างๆ
3. เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อจะได้ไม่ให้เกิดและเยาวชนไปสร้างปัญหาให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อน
5. เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความสามารถ กล้าแสดงออก เช่นการให้ความรู้แก่บุคคลอื่น
6. เพื่อทำให้เด็กและเยาวชนมีความคิดสร้างสรรค์
7. เพื่อการเผยแพร่ความรู้กับผู้ด้อยโอกาส
8. เพื่อให้เยาวชนรู้จักและเข้าใจกันมากขึ้น
9. เพื่อให้เยาวชนได้ฝึกอาชีพที่สุจริต
10. ให้มีการจัดกิจกรรมกีฬา ไม่ให้เยาวชนไปหมกมุ่นกับยาเสพติด และการพนันหันมาสนใจด้านกีฬาต่างๆ พร้อมทั้งกิจกรรมในชุมชน

สรุปวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดความสามัคคี ทำงานกันเป็นกลุ่ม
2. เพื่อให้ผู้นำในกลุ่มมีพื้นฐาน สามารถเป็นผู้นำชุมชนที่ดีในอนาคต
3. ให้เด็กและเยาวชนเกิดค่านิยมที่ดี เช่นมีความซื่อสัตย์ ช่วยเหลือผู้อื่น
4. ให้เกิดการสร้างอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต
5. เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด
6. เผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารในชุมชน

2. การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนร่วมกัน

วิธีการ แบ่งกลุ่มตามกลุ่มเดิมให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนบ้านวังธารมีจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไรบ้าง

จุดอ่อน	จุดแข็ง
-ผู้นำของเยาวชนไม่ค่อยเข้มแข็ง -เยาวชนในชุมชนไม่ค่อยใช้เวลา -เยาวชนบางคนไม่กล้าแสดงออก -เยาวชนบางคนไม่มีเวลาให้กับกิจกรรมของชุมชน -เยาวชนบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น -ไม่มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง -วัยรุ่นขาดงานทำ -ไม่ทำตามแผนงาน	-ส่วนมากเยาวชนให้ความร่วมมือในกิจกรรม -ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน -เยาวชนในชุมชนมีความสามัคคีกัน -เวลามีกิจกรรมข่าวสารทุกคนจะรู้ทั่วกันเพราะมีการประสานงานที่ดี -มีความเชื่อเพื่อเพื่อน -ไม่ยุ่งกับยาเสพติด -มีความอ่อนน้อมถ่อมตน -วางแผนก่อนการทำงาน -มีความสามารถทางด้านกีฬา -มีความสามารถทางด้านการแสดงออก(บางคน) -สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง -มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง

3.เราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเด็กและเยาวชน เกิดความคิดความเข้าใจ ว่า การมุ่งไปสู่ความสำเร็จหรือไปสู่เป้าหมายจะต้องประกอบไปด้วยเงื่อนไขอะไรบ้าง

วิธีการ สมมติสถานการณ์ว่ามีลำน้ำขวางหน้ากลุ่มอยู่ จะต้องข้ามลำน้ำไปให้ได้โดยมีกระดานหกบนก้อนหิน 5 ก้อน ให้ข้ามไปโดยที่ทุกคนจะต้องจับมือกันไว้ ถ้ามีหลุดออกจากกันหรือตกลงไปในลำน้ำต้องกลับมาก่อตัวเริ่มต้นใหม่

ผล กลุ่มใช้เวลาประมาณ 4 ครั้ง จึงข้ามไปได้

สรุป กิจกรรมนี้สรุปว่าการข้ามลำน้ำก็เหมือนการทำงานให้ไปถึงเป้าหมาย ซึ่งต้องใช้การวางแผน ความสามัคคี ความพร้อมเพรียงในการข้าม การทำกิจกรรมจริงๆต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ ความอดทน ความสามัคคี มากกว่าการข้ามน้ำหลายเท่า

กลุ่มเด็กและเยาวชนบ้านใหม่ริมคลอง

กิจกรรมประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายและพัฒนากลุ่มได้จัดขึ้นในวันที่ 7 เมษายน 2544 ณ ศาลาเอนกประสงค์บ้านใหม่ริมคลอง มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 15 คน

1.กำหนดเป้าหมายกลุ่ม

1.1 กิจกรรมวาดภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจว่าความคิดของกลุ่มอาจมีข้อแตกต่างกันเพราะแต่ละคนอาจมีมุมมอง
ปัจจัยเงื่อนไขที่แตกต่างกัน

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนวาดภาพที่วิทยากรจัดให้ตรงกลางกลุ่ม โดยให้วาดภาพในมุมที่ตนเองนั่งอยู่ ภาพ
ที่จัดให้เป็นภาพของวัตถุ สิ่งของ เช่น แจกัน โคมไฟ ดอกไม้ ตุ๊กตา นาฬิกา หลังจากวาดเสร็จให้นำมาติดด้าน
หน้าที่ประชุม

สรุปผลการวาดภาพ

- ภาพแต่ละภาพที่ผู้เข้าร่วมวาดจะไม่เหมือนกัน เพราะผู้วาดอยู่คนละมุม การมีความคิดสร้างสรรค์ และความ
ตั้งใจที่ต่างกัน

- แนวคิดที่ได้จากการวาดภาพคือ การมีมุมมองต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งย่อมมีหลายด้านหลายมุมมอง การ
คิด การมองที่รอบด้านย่อมจะได้ข้อเท็จจริงที่มากกว่าการมองในด้านเดียว

1.2 เก็บสิ่งของแทนเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดเป้าหมายกลุ่มร่วมกัน

วิธีการ ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนหาวัตถุ ภายในบริเวณที่ประชุม และให้อธิบายความหมายแทนเป้าหมายของกลุ่ม
สิ่งของ

	เป้าหมาย
ดอกไม้	อยากให้กลุ่มมีสีสันสวยงาม
ปลอก	ให้มีความสามัคคีกัน ทำให้รอดพ้นจากอันตราย
ลูกบาศ	สามารถหมุนไปรอบด้าน ไม่จมปลักอยู่กับที่ เปลี่ยนแปลงได้
ขวดแก้ว	ให้รวมตัวกันเหมือนขวดแก้ว สามารถใส่น้ำ หรือสิ่งที่ดีได้
ไม้หลายอัน	รวมตัวกันแล้วหักยาก
สีแดง	บ่งบอกถึงความมีชีวิต
เกาหูกาคา	มีการป้องกันตัว
ยอศพญา	ให้มีความเจริญเติบโต
หนุ่ยสามสี	เป็นสมุนไพรรักษาบาดแผลหรือความเจ็บปวดได้
ใบไม้	ให้มีความเขียวขจี ไม่แห้งเหี่ยว
แปรง	เกาะกลุ่มกันช่วยชำระความสกปรก
กระป๋อง	ถ้าทุกคนเป็นน้ำก็สามารถรวมตัวในกระป๋อง เกิดความสามัคคีกัน

สรุปเป้าหมายของกลุ่ม

ให้มีการรวมตัวกันด้วยความสามัคคี มีพลัง มีความอดทนอดกลั้น สามารถแก้ปัญหาในสิ่งที่ไม่ดี

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มร่วมกัน

วิธีการ แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม ให้มีการตั้งชื่อกลุ่ม คิดหาทางประจำกลุ่ม คติ และระดมความคิดกำหนด

วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

กลุ่ม สดาร์วอร์

คติ ทุกคนเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกอนาคตได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความสามัคคี
 2. เพื่อไม่มีการเล่นกีฬาด้านยาเสพติด
- กลุ่ม พัฒนากีฬานานาชาติ
- คดี ผันใจให้โทษ ไปให้ถึง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กและเยาวชนห่างไกลยาเสพติด
2. เพื่อให้ผู้นำชุมชนเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชน
3. เพื่อให้เกิดความสามัคคีกันมากขึ้น
4. เพื่อสนับสนุนทางด้านอาชีพ
5. เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กลุ่ม มอเตอริสกีฬารับจ้าง

คดีประจำกลุ่ม ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการจัดการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด

สรุปวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดความสามัคคี
2. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. เพื่อสนับสนุนทางด้านอาชีพ
4. เพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. เพื่อให้ผู้นำชุมชนเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชน

2.ประเมินจุดอ่อน จุดแข็งของกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน ขององค์กรเด็กและเยาวชน

วิธีการ ผู้เข้าร่วมแต่ละคนคิด และเขียนลงบนแผ่นกระดาษ นำมาติดด้านหน้าที่ประชุม

จุดอ่อน	จุดแข็ง
1. ไม่มีความสามัคคีเท่าที่ควร	1. เข้ากลุ่มได้ง่าย
2. ไม่มีผู้ใหญ่ ส่วนมากมีแต่เด็กเล็กๆ	2. ให้ความร่วมมือ
3. ไม่กล้าแสดงออก	3. ช่วยเหลืองาน
4. ขาดความรับผิดชอบ	4. ร่วมมือกันได้ดี
5. ชอบเล่นกันในกลุ่ม	5. มีความคิดสร้างสรรค์
6. ไม่ค่อยสนใจในการทำกิจกรรม	6. มาร่วมกันทำกิจกรรม
7. ไม่มีความร่วมมือ	7. มีความคิดเห็นที่ดี
8. ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชน	8. จุดแข็งไม่มีเลย
9. ขาดความสามัคคี	9. ร่วมงานกับกิจกรรมดีมาก (บางครั้ง)
10. ไม่มีผู้ใหญ่มองเห็นคุณค่า	10. มีความคิดที่ดี(บางครั้ง)
11. ไม่มีความสามัคคี	11. มีความสามัคคีกันในกลุ่มดี ช่วยกันดี

12. ผู้ใหญ่มองไม่เห็นคุณค่าของเยาวชน 13. ขาดความรับผิดชอบ 14. ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสนใจ 15. ขาดความสามัคคี 16. ขาดความรับผิดชอบ 17. ผู้ใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจ 18. ไม่กล้าแสดงออก 19. สมาชิกในกลุ่มไม่มีความอดทน 20. สมาชิกในกลุ่มไม่มีความสามัคคี 21. สมาชิกอายุยังน้อย ตัวเล็ก 22. สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบ 23. ไม่มีความรับผิดชอบ 24. ไม่ให้ความร่วมมือ 25. สมาชิกในกลุ่มมักจะไม่ได้ให้ความร่วมมือ เนื่องจากสมาชิกส่วนมากอายุยังน้อย เพราะสาเหตุนี้การทำงาน การปฏิบัติงานต่างๆ จึงเป็นไปได้ด้วยความลำบาก และไม่ค่อยสำเร็จผลเท่าที่ควร 26. ไม่รับผิดชอบ เช่น ตอนเช้ามากันดี ตอนบ่ายหาหนอม 27. การเข้าร่วมประชุมคือมาไม่พร้อม ภาคเช้ามา ภาคสายหรือบ่ายกลับบ้านไม่มีความรับผิดชอบ	12. สมาชิกช่วยกันเล่นกีฬาด้านยาเสพติด 13. ถ้ามีกีฬาหรืองานต่างๆ ทุกคนจะช่วยกันได้ดี 14. ร่วมกิจกรรมได้ดีมีความคิดสร้างสรรค์
--	--

3. เราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร

กิจกรรมข้ามน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเกิดความเข้าใจว่า การจะไปถึงเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีการจัดบ้างที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

วิธีการ สมมติสถานการณ์ให้มีลำน้ำอยู่ด้านหน้ากลุ่ม ให้กลุ่มข้ามไปให้ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเหยียบไปบนแผ่นกระดาษซึ่งแทนก้อนหิน และต้องให้สมาชิกจับมือกันไว้ ทุกคน ถ้าทำผิด ต้องมีการเริ่มต้นใหม่ ผล กลุ่มพยายามจะข้ามไปแต่ไม่สำเร็จเนื่องจากมีหลุดออกจากกัน จึงใช้ความพยายามประมาณ 4 ครั้งจึงข้ามไปได้

สรุป กิจกรรมนี้ต้องมีการวางแผน ใช้ความพยายาม ความร่วมมือ และความสามัคคี จึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการทำกิจกรรมจึงให้บรรลุเป้าหมายก็ไม่ได้ต่างจากกิจกรรมข้ามน้ำ 5. การประชุมเพื่อคัดเลือกแกนนำเยาวชน

การคัดเลือกแกนนำ

บ้านใหม่ริมคลอง

ได้จัดกิจกรรมขึ้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2544 มีเยาวชนเข้าร่วม 16 คน ผู้นำ 1 คน

มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกำหนดปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น

1. ด้านกิจกรรม

- กิจกรรมต่างๆเป็นไปด้วยความลำบาก เพราะสมาชิกในกลุ่มส่วนมากขาดความรับผิดชอบต่อเนื่องจากชาบูยังน้อยเกินไป เลยทำให้กิจกรรมการทำงานต่างๆไม่เกิดผลสำเร็จ

- ขาดความสามัคคีในกลุ่มจึงทำให้ไม่เกิดความพร้อมเพรียงในกลุ่ม ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ งานที่ออกมาจึงไม่สำเร็จ และไม่มีคนสนับสนุน

ผลกระทบด้านกิจกรรม

1. ขาดความสามัคคีในกลุ่ม
 2. ทำงานโดยไม่มีกรรมกรมาดูแล
 3. ขาดความรับผิดชอบ
 4. ไม่ค่อยได้ผลกับกิจกรรมที่ทำ
 5. จะทำให้งานไม่สำเร็จ
 6. ไม่มีคนสนับสนุนเห็นด้วย
- ### 2. ด้านทุน งบประมาณ

- ขาดทุนในการดำเนินกิจกรรม

- เยาวชนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการสนับสนุนในการทำ และนำมาใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆที่เกิดประโยชน์ จึงทำให้เยาวชนไม่ค่อยร่วมเล่นกีฬา ให้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ จึงทำให้เยาวชนหันไปสนใจเรื่องอื่น เช่น ยาเสพติด

- ดึงเงินมาใช้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร

- มีรายการด้านกีฬา น้อย

- เงินงบประมาณในการแข่งขันกีฬาไม่ค่อยมี ควรมีบ่อยๆ

- ยังใช้เงินไม่เป็นประโยชน์

ผลกระทบ ด้านทุน

1. เยาวชนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการสนับสนุนกีฬา
2. เยาวชนไม่ค่อยร่วมเล่นกีฬา
3. ไม่มีอะไรทำ
4. ทำให้เด็กให้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์
5. ทำให้เด็กไปสนใจในเรื่องของยาเสพติดมากขึ้น เว้นอยู่

3. ด้านผู้นำเยาวชน กรรมการ สมาชิก

- รองประธานยังขาดความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การทำงานเข้าค่าย กิจกรรมชุมชน

- ขาดความรับผิดชอบ ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ จึงทำให้เยาวชนขาดความสามัคคี แยกแยกกัน

- กรรมการทุกคนทำงานไม่ประสานงานกัน

- กรรมการตัวเล็ก ชาบูยังน้อย ขาดความรับผิดชอบ

- ความร่วมมือยังมีน้อยเพราะสมาชิกยังไม่มาตามกำหนด
 - งานหรือโครงการที่ได้ปฏิบัติขาดความร่วมมือจากผู้ใหญ่
 - ไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
 - ไม่ค่อยแนะนำเยาวชนในกลุ่มและตั้งใจทำอย่างจริงจัง
 - ผู้ใหญ่ไม่สนใจเท่าที่ควร
 - ผู้ใหญ่ยังขาดความรับผิดชอบส่วนตัวแต่สนใจทางอื่น
 - ผู้นำไม่ค่อยมาประชุมทำให้ลูกกลุ่มแตกความสามัคคี
- ผลกระทบด้านผู้นำ

1. ไม่มีความรับผิดชอบต่อในงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ไม่ค่อยมาร่วมกิจกรรม
3. ทำให้เยาวชนขาดความรับผิดชอบ
4. ทำให้งานไม่ก้าวหน้า
5. ยังขาดความรับผิดชอบต่องาน
6. ทำให้ขาดความสามัคคี แตกแยกกัน

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นแผนที่ความคิดของกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นต้นฉบับปัญหา

ทำให้เกิดความแตกต่าง ราคาคงรวมเนื่องจากผู้นำเขามา ราคาสถาบันคิด งานยังไม่ก้าวหน้า ทำให้งานและโครงการที่ทำไม่สำเร็จ เพราะขาดปัจจัยอื่นอีก เช่นทุนทรัพย์ การทำงานไม่ประสบความสำเร็จ เสาวงามใช้เวลาว่างมากเกินไป ทำให้เสียสุขภาพ ความรับผิดชอบ เด็กและเยาวชนไปสนใจเรื่องอื่นมาก การทำงานไม่ก้าวหน้าไม่ประสบความสำเร็จ

ตั้งขึ้นมาใช้ไม่มีเท่าที่ควร ผู้ใหญ่ ผู้นำชุมชน ไม่รู้คุณค่าในเยาวชน ตามวิธีการอันน้อยเกินไป เป็นลักษณะไป ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีผู้ใหญ่มาช่วยทำกิจกรรมกับเด็ก การประชาสัมพันธ์น้อยมาก ขาดการให้คำปรึกษา จัดกิจกรรมกีฬาอันน้อยเกินไป กลุ่มขาดทักษะในการพัฒนางานกลุ่ม จากกลุ่ม อุปกรณ์กีฬาบางอย่างขาด ผู้นำชุมชนยังขาดความสนใจ

ความสำคัญของปัญหา เนื่องจากความสำคัญของปัญหาโดยการให้คะแนน

1. กระบวนการขาดความรับผิดชอบตนเอง
2. ขาดความมุ่งมั่น
3. กิจการล้มเหลว

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่ม สมาชิกเกิดความเข้าใจให้ความสำคัญกับการเป็นผู้นำ

ครั้งที่ 1 วิธีการ - จับคู่ ใช้ผ้าผูกตาของตัวเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยู่ภายในห้อง โดยมีกติกาว่า ห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดตาเพียงแต่ดูแลความปลอดภัย

ผล ผักกปิดตาใช้เวลาานกว่าจะคั้นหาถึงของพบ

ครั้งที่ 2 วิธีการเปลี่ยนไปผูกคาลึกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมีกติกาใหม่ว่าให้บอกทิศทางได้

ผล ผักปืคคาใช้เวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ

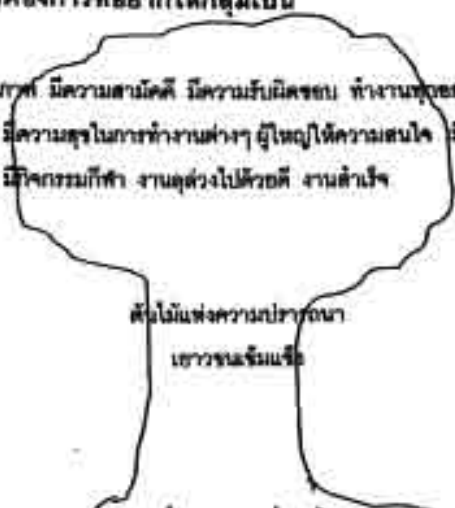
สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนากลุ่ม เห็นได้จากการขาดผู้นำในครั้งแรกก็จะทำงานสำเร็จช้า ขาดประสิทธิภาพ แต่เมื่อมีผู้นำที่ดีแล้ว งาน(การหาสิ่งของ)ก็จะสำเร็จลงได้โดยง่าย

ក្នុងសមាជិកនៃស្នងការ

1. ไม่เด่นไม่เก้งก้าง
2. มีความรับผิดชอบ
3. บอกข้อมูลให้เพื่อนได้รับทราบ
4. มีความจริงใจ

ผู้เข้าร่วมร่วมกันกำหนดความต้องการที่อยากให้อุปกรณ์เป็น

ทำให้กลุ่มเยาวชนแข็งแรงและมีคุณภาพ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ ทำงานทุกอย่างสำเร็จ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ งานก้าวหน้า มีขั้นตอนในการทำงาน มีความสุขในการทำงานต่างๆ ผู้ใหญ่ให้ความสนใจ มีผู้นำที่ดี ทำให้เป็นต้นแบบเป็นจริง มี ความสามัคคี มีความรู้สึกเป็นกันเอง มีกิจกรรมกีฬา งานอดิเรกไปช่วยดี งานสำเร็จ

มีความเข้าใจกัน ให้ผู้ใหญ่หันมาสนใจ ให้ความร่วมมือเอาใจใส่ มีความสามัคคีเอาใจ ใส่ สร้างความสามัคคีมีความรับผิดชอบมากขึ้น รับผิดชอบในการทำงาน ทำงานให้สำเร็จ ให้ความร่วมมือ ให้คำปรึกษา การทำงานให้ประสบความสำเร็จ รับผิดชอบในงานที่ทำ

คัดเลือกแกนนำ

โดยการเสนอชื่อ โดยความสมัครใจ

1. อำนวยศักดิ์ แสนคำ (ป๋อง)
2. สุรชัย อธิระ (ค้อ)
3. ชีรวิทย์ ปิ่นตบแต่ง (เค)
4. อรุณศักดิ์ ระหว่างงาน (ท๊อป)
5. เดียนเทัญ อินทรศร (หน้อย)

บ้านป่าสักน้อย-ตวงใต้

ได้มีการจัดกิจกรรมขึ้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2544 มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 18 คน ผู้นำเข้าร่วม 1 คน มีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของกลุ่มว่ากลุ่มมีปัญหาใด สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง โดยใช้วิธีการในลักษณะ Future Search

1. ด้านคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. มาประชุมไม่ค่อยพร้อมเพรียงกัน	-ขาดความสามัคคี ไม่รับผิดชอบประชุม
2. ไม่มีเวลาประชุม	-กลุ่มไม่มีความสามัคคี
3. ไม่มีความสามัคคี	-มีความแตกแยกในกลุ่ม
4. ไม่มีแกนนำกลุ่ม	-ไม่กล้าแสดงออก
5. กรรมการกลุ่มกลัวสมาชิก	-ควบคุมสมาชิกไม่ได้
6. กรรมการไม่แสดงตัวให้สมาชิกรู้ว่าใครเป็นผู้นำ	-ขาดผู้แสดงความคิดเห็นและเสนอสิ่งต่างๆของกลุ่ม
7. ผู้นำกลุ่มอ่อนแอ	-ทำให้กลุ่มอ่อนแอไม่มีแรงต่อสู้กับปัญหาต่างๆที่เข้า

8.สมาชิกไม่ค่อยร่วมมือในการทำกิจกรรม แกล้งกัน ล้อกัน เล่นมากเกินไปจนย	มารวมล้อม
9.เวลาให้เสนอความคิดเห็นมักเขียนลือกัน ว่ากันซึ่งไม่เป็นความจริง	-ไม่รู้ปัญหาที่แท้จริงของกลุ่ม ไม่สามารถแก้ปัญหาที่ถูกต้อง
10.ไม่มีการเสนอสัญลักษณ์ของกลุ่ม หรือสิ่งที่แสดงว่าเป็นกลุ่มเรา	-เกิดความแตกแยกภายในกลุ่ม -กลุ่มไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก เพราะไม่มีสัญลักษณ์ในการนำเสนอ

2.ด้านการดำเนินงานกิจกรรมและทุน

สาเหตุ	ผลกระทบ
1.สถานที่ไม่มี	-ไม่ได้มาประชุมเลยไม่รู้เรื่อง
2.ไม่มีเงินทุนสนับสนุนที่เพียงพอ	-ขาดแรงจูงใจที่จะทำให้เข้าร่วมกิจกรรม
3.สถานที่ไม่เอื้ออำนวย ไม่มีแหล่งที่แน่นอน	-ไม่มีความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม
4.ขาดอุปกรณ์เกี่ยวกับการกีฬา	-ไม่สนุกมากเท่าที่ควร เพราะสถานที่ไม่ค่อยดีนัก -ขาดความร่วมมือที่ดี -ไม่ค่อยมีใครสนับสนุน -ไม่ค่อยมีนักกีฬาเข้ามาซ้อม

3.ด้านโครงสร้างในชุมชน

สาเหตุ	ผลกระทบ
ปัญหาจากครอบครัว	
1.พ่อแม่ไม่ค่อยให้การสนับสนุน ไม่มีเวลา	-ทำให้บางคนไม่ได้ร่วมกิจกรรม
ด้านผู้นำในชุมชน	
1.ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความร่วมมือ	-ทำให้กิจกรรมมีไม่ค่อยมาก
2.ผู้ใหญ่บ้านไม่มีการแนะนำ	-ทำให้ไม่มีความสนใจ
3.ผู้ใหญ่บ้านไม่ค่อยสนใจ	-ผลประโยชน์ของกลุ่มสูญหาย
4.ผู้ใหญ่บ้านไม่ค่อยมีเวลา	-ทำให้เยาวชนไม่กล้าแสดงออก
5.ผู้นำไม่มีความรับผิดชอบ	-ทำให้ขาดแคลนอุปกรณ์-สถานที่
6.องค์กรชุมชนไม่สนใจเยาวชน	-ทำให้ขาดความเชื่อถือ
7.อบต.มีทุนให้ไม่เพียงพอ	
8.ผู้นำไม่รักษาคำพูดของตัวเอง	
โรงเรียน	
1.โรงเรียนยุบ	
2.โรงเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจ	-ไม่ได้รู้เรื่องเกี่ยวกับเยาวชน

นำจากตารางมาจัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนากลุ่ม กลุ่มจะพัฒนาไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับผู้นำว่ามีคุณลักษณะอย่างไร

ระดมความคิดเห็นและจัดทำเป็นต้นไม้ที่ปรารถนา

มีสิ่งจูงใจในการประชุม คนมาประชุมมาก ทำให้มีทุนมาก มีเงินสร้างสถานที่ในการทำกิจกรรม ผู้นำมีความสามัคคีมากขึ้น มีวินัย มีความรับผิดชอบต่องาน มีการพัฒนาตนเอง มีความสามัคคีต่อกลุ่ม มีความรับผิดชอบ มีความรู้มากขึ้น มีความสนใจมากขึ้น ให้ความสนใจกิจกรรม รู้ว่าต้องทำอะไรหลังจากประชุมและปฏิบัติ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ

ความเข้มแข็ง

มีทุนในการทำกิจกรรม ผู้นำมีความรับผิดชอบ ไม่เล่นกัน ให้ความสนใจในกลุ่มมากขึ้น กล้าแสดงออก ไม่เล่นกันมาก มีความตั้งใจทำงาน ได้ความรู้จากกิจกรรม มีความสามัคคี สดชื่นและมาประชุมทุกครั้ง มีทุนในกลุ่ม ผู้นำมีสิ่งจูงใจให้มาประชุม มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็น

คัดเลือกแกนนำ

คัดเลือกโดยใช้วิธีการสมัครด้วยความสนใจ

1. อังกูร ไชยวงศ์ (นิว)
2. ยอดชาย มหาวิน (ไก่)
3. อุดลย์ ชินเขียว (อ้าย)
4. สว่าง ญานะ (ตัน)
5. สุทธิพร คำมาพร (อาร์ท)

ชุมชนต้นนาสูง

ได้มีการจัดกิจกรรมการคัดเลือกแกนนำเยาวชนต้นนาสูงขึ้นในวันที่ 21 เมษายน 2544 มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 14 คน ผู้นำเข้าร่วม 2 คน

การคัดเลือกแกนนำเริ่มจากการระดมความคิดของผู้เข้าร่วมใช้วิธีการประเมินจากอดีต มีความเข้าใจ
กลุ่มของตนมากขึ้น

1. ด้านผู้นำกลุ่ม/สมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. ไม่ให้ความร่วมมือ 2. สมาชิกภายในกลุ่มเล่นกันมากเกินไป 3. ขาดความสามัคคี 4. สมาชิกในกลุ่มพูดมาก 5. สมาชิกในกลุ่มไม่มีความตั้งใจ 6. เกิดการขัดแย้งกันในกลุ่ม สรุป ผู้นำกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ สมาชิกในกลุ่มเล่นกัน ไม่ตั้งใจทำงาน ขอบคุยเรื่องไร้สาระ เมื่อร่วมกิจกรรมจะทำให้งานไม่ลุล่วงตามเป้าหมาย	-ทำให้งานเสีย -ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ดี -ทำงานไม่มีความร่วมมือกันเกิดการทะเลาะกันเกิดขึ้น -ทำกิจกรรมไม่ค่อยเข้าใจ -ทำให้ทำงานไม่รู้เรื่อง -ทำให้งานที่ออกมาไม่สมดุลกัน สรุป ผลกระทบคือสมาชิกในกลุ่มไม่ร่วมมือกัน จะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จเกิดการที่สมาชิกภายในกลุ่มทะเลาะเบาะแว้งกันทำให้สูญเสียความสามัคคีในกลุ่มไป

2. ด้านโครงสร้าง โรงเรียน ผู้นำชุมชน ครอบครัว

สาเหตุ	ผลกระทบ
โรงเรียน 1. ต้องไปเรียนพิเศษ 2. ต้องไปช่วยงานโรงเรียนบ่อยๆ 3. โรงเรียนบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน 1. ผู้นำชุมชนไม่มีเวลาร่วมเท่าที่ควร 2. โทรศัพท์บ้านประจำเสีย 3. ไม่มีโทรศัพท์ไว้ในชุมชน 4. ผู้นำชุมชนไม่เห็นความสำคัญของเยาวชน 5. ชุมชนไม่ส่งเสริมให้เยาวชนจัดกิจกรรม 6. การประชุมหมู่บ้านเป็นการประชุมแยกกัน ครอบครัว 1. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน 2. เอาแต่เล่นไม่อยู่บ้าน 3. แม่ไม่มีเวลาเลี้ยงน้อง 4. ไม่มีคนดูแลบ้านพ่อแม่ออกไปทำธุระข้างนอก	-มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่มากพอ -ไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรม -เสียโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเยาวชน -ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม -ทำให้ไม่มีข้อมูลข่าวสารจากองค์กร -ถ้ามีธุระส่วนตัวโทรออกไม่ได้ -เยาวชนไม่มีที่ปรึกษาปัญหาต่างๆ -เยาวชนไม่มีบทบาทในการประชุมใหญ่ของชุมชน -ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม -ไม่มีเวลาทำงานบ้าน -ไปไหนไม่ได้เลยต้องคอยเลี้ยงน้อง -ออกมาทำกิจกรรมกับเพื่อนๆไม่ได้

3. ด้านกิจกรรม/ทุน

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. ไม่มีงบประมาณมากนัก 2. ขาดสนามกีฬา 3. ไม่มีการเข้าค่าย จบไม่พอ ปัญหาของชุมชนคือ 1. ไม่มีทุนสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ เช่นการแข่งขันกีฬา การอบรม ทำกิจกรรมในชุมชน 2. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกภายในกลุ่ม 3. เกิดความวุ่นวายภายในกลุ่ม 4. มีการผิดพลาดในงานที่ทำ 5. ไม่ตั้งใจทำงานที่ทำ ชอบเล่นในกลุ่ม 6. ชอบเล่นและพูดมากเวลาทำงาน 7. ทำงานช้า	-ทำอะไรไม่ค่อยได้ -กันไปเสพยาเสพติด -ไม่มีสถานที่เล่นกีฬา -ทำให้ไม่มีประสบการณ์ และความสามารถ ทำให้ไม่ได้พบเพื่อนใหม่ ผลกระทบคือ 1. ทำให้กลุ่มไม่มีความสามัคคี ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ 2. งานที่ทำออกมาไม่ถูกต้อง 3. ส่งไม่ทันตามกำหนด

ผู้เข้าร่วมนำข้อมูลมาจัดทำเป็นแผนที่ความคิด

ให้ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

เกิดความไม่เข้าใจ งานไม่สำเร็จ ขาดทุนจัดกิจกรรม จะทำกิจกรรมใดๆก็ไม่สำเร็จ คนในกลุ่มเข้าร่วมกลุ่มกันไม่ได้ คนในกลุ่มขาดความสามัคคีกระทบไปถึงงานไม่สำเร็จ ทำให้กลุ่มแตกแยก ทำงานไม่ได้เพราะไม่สามัคคีกัน ค่าเนิมนงานขึ้นมา ทำให้ทะเลาะกัน ขาดความสามัคคี ทำให้งานไม่ผลิขึ้น มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่มาก ทำให้กลุ่มไม่มีความรับผิดชอบไม่มีความสามัคคี ไม่มีสถานที่

ปัญหานักกลุ่มสมาชิก
ปัญหาโครงสร้าง ครอบครัว ผู้นำ โง่เรียน
ปัญหาทุน กิจกรรม

ทะเลาะเบาะแว้งกัน ขาดผู้นำควรจะคัดเลือกผู้นำใหม่ สมาชิกไม่ร่วมมือกัน มีเวลาไม่ค่อยมากเพราะต้องเรียนพิเศษ ขาดสนามกีฬา สมาชิกทะเลาะกัน ขาดผู้นำ ขาดงบประมาณ ขาดผู้นำในชุมชน ขาดความสามัคคีในกลุ่ม สมาชิกขาดความสามัคคี ผู้นำไม่ให้ความร่วมมือ

กำหนดปัญหาที่สำคัญ โดยให้สมาชิกแต่ละคนให้นำหนักโดยการให้คะแนน

1. สมาชิกและผู้นำไม่ให้ความร่วมมือ
2. สมาชิกทะเลาะเบาะแว้งกัน
3. ขาดทุนในการดำเนินกิจกรรม
4. สมาชิกไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม
5. สมาชิกเสพยาเสพติด

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเกิดความเข้าใจว่าผู้นำมีความสำคัญต่อกลุ่มอย่างไร

ครั้งที่ 1 วิธีการ -จับคู่ ให้นำผูกคาคู่ของตนเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยูภายในห้อง โดยมีกติกาว่าห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดคาคือชนะแต่ดูแลความปลอดภัย

ผล ผู้ถูกปิดคาคือเวลานานกว่าจะค้นหาสิ่งของพบ

ครั้งที่ 2 -เปลี่ยนไปผูกคาคู่อีกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมีกติกาใหม่ว่าให้บอกทิศทางได้

ผล ผู้ถูกปิดคาคือเวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ

สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนากลุ่ม

ผู้เข้าร่วมระดมความคิด ความต้องการที่จะให้กลุ่มเป็น กำหนดให้เป็นต้นไม้ที่กลุ่มปรารถนา

ทำให้งานเจริญก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ทำให้ไม่เกิดปัญหาในสังคม ช่วยกันทำงาน จะทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ ทำให้งานสำเร็จด้วยดี ทำให้งานสำเร็จไม่ทะเลาะกัน มีความรักใคร่ในหมู่คณะ สมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคีกัน มีความรักใคร่กัน ทำให้สมาชิกในกลุ่มไม่มีเรื่องชกต่อยกัน ทำให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือ ร่วมใจกันทำงาน ทำให้เกิดความสามัคคี

ต้นไม้แห่งความปรารถนา

ไม่พยายามให้ทะเลาะเบาะแว้งกัน มีความสามัคคีในกลุ่ม สมาชิกมีความสามัคคี ช่วยกันทำงาน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน สมาชิกในกลุ่มไม่แตกแยกติดต่อ สมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือกัน

การคัดเลือกแกนนำเยาวชน

มีการคัดเลือกโดยให้แต่ละคนเสนอชื่อตนเองด้วยความสนใจ สมัครใจ

- 1.รุ่งโรจน์ ไร่เอื้อ (เบญ)
- 2.กฤติยา จันทร์หอม (แนน)
- 3.ศิริณภา ทูทธิมา (ส้ม)
- 4.ศราวุธ วัชรโบล (หนูย)
- 5.มารุต ชัยบุญ (โอ)
- 6.วิมลภา ณ เชียงใหม่ (แม็ก)
- 7.ประณิศา เสพปั้นคำ (แอน)

บ้านทุ่งน้ำคา

มีการจัดกิจกรรมขึ้นในวันที่ 22 เมษายน 2544 มีเยาวชนเข้าร่วม 14 คน

ผู้เข้าร่วมระดมความคิดกำหนดปัญหา สาเหตุ ผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจสภาพของกลุ่มปัจจุบัน

1. ด้านคณะกรรมการ/สมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1.บางคนไม่ค่อยมีเวลาว่าง	-ทำให้กลุ่มขาดแรงงานในการช่วยกัน

2. เวลาว่างไม่ทำอย่างอื่นเช่น เล่นเกมส์	-เสียเงินโดยใช่เหตุ
3. ผู้นำไม่ค่อยสนใจ	-ทำให้สมาชิกเบียดเบียน
4. ชอบเล่นเป็นส่วนใหญ่	-ทำงานในกลุ่มไม่ค่อยดีนัก
5. ไม่ค่อยจะอยู่บ้าน	-ติดต่อยาก
6. ไม่มีความรับผิดชอบ	-ทำให้คนอื่นเดือดร้อน
7. เวลาทำงานมักแค้น	-ทำให้งานที่ออกมาไม่ค่อยมีคุณภาพ
8. ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	-ทำให้เกิดการทะเลาะ ไม่เข้าใจกัน

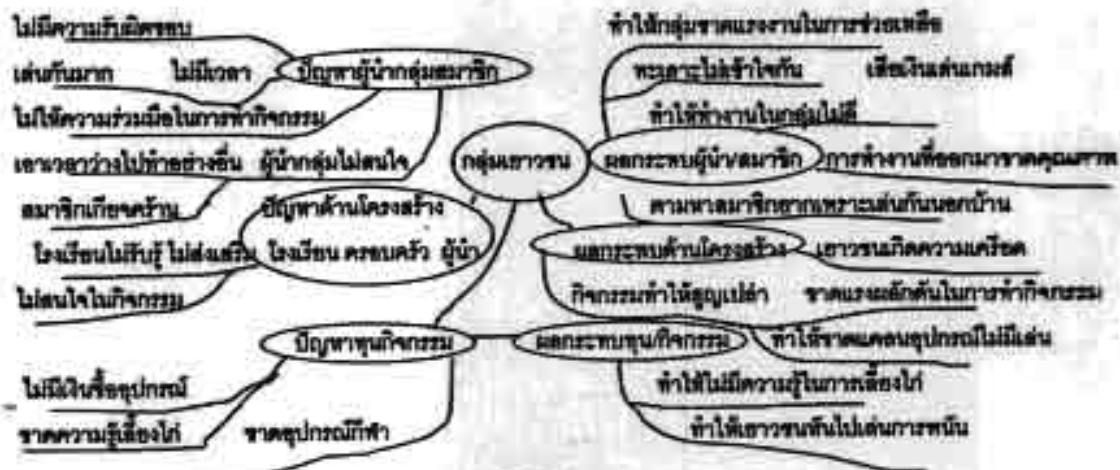
2. ด้านโครงสร้าง

สาเหตุ	ผลกระทบ
ครอบครัว -ครอบครัวของเยาวชนไม่ค่อยจะเข้าใจในกิจกรรมที่เยาวชนกระทำอยู่ในปัจจุบัน(บางครอบครัว) ผู้นำชุมชน -ผู้นำชุมชนไม่ค่อยจะสนใจ ในกิจกรรมที่เยาวชนได้กระทำ -ผู้นำชุมชนไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมในกิจกรรม -ไม่ให้ความสนับสนุนเท่าที่ควร ฯลฯ โรงเรียน ทางโรงเรียนไม่ได้รับรู้เพราะไม่ได้ส่งเสริม	-ทำให้เยาวชนเกิดความเครียด -ทำให้เยาวชนไม่มีแรงผลักดันในการทำกิจกรรมแต่ครั้ง -ทำให้กิจกรรมที่เยาวชนทำไปไม่มีคุณค่า

3. ด้านทุนกิจกรรม

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. ไม่มีทุนซื้ออุปกรณ์กีฬา 2. เล่นอุปกรณ์แล้วไม่เก็บ 3. ไม่มีทุนสำหรับเลี้ยงไก่ 4. ไม่ค่อยมีความรู้ในการเลี้ยงไก่เมือง 5. อุปกรณ์ภายในสนามไม่ครบ 6. ไม่มีทุนในการสร้างสนามฟุตบอล	-จะทำให้ขาดแคลนอุปกรณ์กีฬา -อุปกรณ์กีฬาไม่มีเล่น -ทำให้ขาดเงินในการทำกิจกรรม -ทำให้ไม่มีความรู้หรือปฏิบัติในการเลี้ยงไก่ -ทำให้เยาวชนออกไปเล่นต่างชุมชน -ทำให้เยาวชนหันไปเล่นการพนันหรือสิ่งผิดกฎหมาย

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นแผนที่ความคิดกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

ทำให้เราไม่รู้จักในการเล่นกีฬา ไม่เคารพหัวหน้ากลุ่ม ทำให้ไม่มีอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา ให้อะไรบ้างไม่เป็นประโยชน์ เล่นกันมาก ทำให้ในกลุ่มไม่มีความสามัคคีและเกิดความแตกแยกกัน และทำงานไม่ค่อยสำเร็จ ถ้าทำได้ก็กินและหาเงินไปเล่นที่หมู่บ้านอื่น ทำให้กลุ่มขาดความสามัคคีและความรับผิดชอบ ทำให้ประชุมในกลุ่มไม่เข้าใจ ทำให้หันไปเล่นการพนัน

ปัญหาคณะกรรมการ สมาชิก
ปัญหาโครงสร้าง ครอบครั ผู้ นำ โรงเรียน
ปัญหาทุน/กิจกรรม

ขาดอุปกรณ์กีฬาต่างๆ เล่นกันมาก ขาดทุนในการซื้ออุปกรณ์ ผู้นำไม่สนใจ ขาดทุนในการซื้ออุปกรณ์

สรุปปัญหาสำคัญ โดยการให้คะแนน

- 1.ขาดทุนในการซื้ออุปกรณ์
- 2.กรรมการ ผู้นำกลุ่ม ขาดความสนใจสมาชิก
- 3.เล่นกันมาก
- 4.ให้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์
- 5.ครอบครัไม่สนใจเข้าใจสมาชิก
- 6.ผู้นำไม่สนใจ

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่ม สมาชิกเข้าใจบทบาทของความเป็นผู้นำที่ดี

ครั้งที่ 1 วิธีการ -จับคู่ ใช้ผ้าผูกตาตัวเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยู่ภายในห้อง โดยมีกติกาว่า ห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดตาเพียงแค่ดูแลความปลอดภัย

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลามากกว่าจะค้นหาสิ่งของพบ

ครั้งที่ 2 วิธีการ -เปลี่ยนไปผูกตาอีกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมีกติกาใหม่ว่าให้บอกทิศทางได้

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ

สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทีม โดยในครั้งแรกจะเปรียบเสมือนขาดผู้นำ ขาดคนนำทาง จะทำอะไรก็สำเร็จได้ช้า ครั้งที่สองเปรียบเสมือนการมีผู้นำที่ดี การทำงาน(หาสิ่งของ)สำเร็จอย่างรวดเร็ว

ผู้เข้าร่วมระดมความคิดที่จะทำให้อุปกรณ์เกิดความเข้มแข็ง

อุปกรณ์ในการเล่นกีฬามีมาก มีสถานที่ในการเล่นกีฬา ทำให้งานประสบความสำเร็จ เขวี้ยงไม่เล่นการพนันหรือสิ่งผิดกฎหมาย เพื่อที่จะได้มีอุปกรณ์การกีฬาเป็นของกลุ่มไม่ต้องไปเล่นที่อื่น ไม่พูดมาก ต้องมีระเบียบของกลุ่ม ไม่พูดมาก ทำให้เด็กและเยาวชนต่างไกลห่างเพศติด และยังให้เกิดความสามัคคีภายในกลุ่ม ทำให้เด็กหันมาเล่นในหมู่บ้านมากขึ้น ทำให้กลุ่มมีความรับผิดชอบช่วยเหลือกัน มีทุนในการซื้ออุปกรณ์กีฬา ทำให้เยาวชนไม่ไปเล่นเพศติด ทำให้เรามีความสามัคคี

มีทุนส่งเสริม ไม่เล่นกัน มีทุนสนใจ มีทุนซื้ออุปกรณ์ ใช้เวลาทำให้เกิดประโยชน์ มีอุปกรณ์กีฬาครบ ไม่เล่นกัน มีเงินทุนในการซื้ออุปกรณ์ ให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

คัดเลือกแกนนำเยาวชน

ใช้วิธีการเสนอชื่อตามความสนใจและสมัครใจ

- 1.ศราวุธ บุญเพิ่มทุน(ชั้น)
- 2.อภิวัฒน์ สายโพนเขียว (ตึก)
- 3.สายทอง สิริวิศา (น้อย)
- 4.รติรินทร์ จันทร์จิตร (มด)
- 5.เกศรินทร์ สิงห์คำ (ฮ้อ)
- 6.ธีรวัฒน์ บุญช่วยคำ (เมือง)

ชุมชนบ้านแพะ

จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2544 มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 13 คน ผู้นำ 1 คน

แบ่งกลุ่มระดมความคิดโดยใช้วิธีการ Future Search

1. ปัญหาด้านการรวมกลุ่ม/สมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. คณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ 2. เวลาประชุมยาวจนคณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ 3. คณะกรรมการเยาวชนและเยาวชนขาดความสนใจ 4. คณะกรรมการกลุ่มขาดประสิทธิภาพในการทำงาน 5. คณะกรรมการกลุ่มไม่ค่อยมีเวลาว่าง 6. คณะกรรมการขาดการดูแลเอาใจใส่เยาวชน	- ทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ - การดำเนินงานภายในกลุ่มไม่ค่อยต่อเนื่องไม่ทั่วถึงกับคณะกรรมการทุกฝ่าย - อาจทำให้การรวมกลุ่มขึ้นมาโดยไม่เกิดประโยชน์ เช่นมีต้นทุนเท่านั้น แต่ไม่มีใครร่วมกันพัฒนาชุมชนต่อ กลุ่มเยาวชนอาจล้มไปประสบความล้มเหลว - อาจทำให้ผู้ที่ให้ความร่วมมือเพียงแต่ขาดความเข้มแข็ง - ทำให้กลุ่มเยาวชนไม่รู้ล่วงหน้าว่าจะมีการประชุมเมื่อไหร่ - วุฒิสภามีกรรมการไม่ค่อยมีใครมาร่วม กิจกรรมบางกิจกรรมจึงต้องยกเลิกไป - เยาวชนที่มีปัญหาไม่สามารถมาปรึกษาเรื่องทางออกให้กับปัญหานั้นๆ

2. ด้านเงินทุนกิจกรรม

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. เสนอกิจกรรมขึ้นมาแล้ว ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเยาวชนไม่สนใจดำเนินกิจกรรมต่อ 2. ไม่ค่อยมีทุนในการทำกิจกรรม 3. คณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ 4. ปัญหาในการทำกิจกรรมไม่ตรงกัน 5. กลุ่มเยาวชนขาดการเอาใจใส่	- ทำให้ไม่มีกิจกรรมให้เยาวชนทำร่วมกับอย่างอื่นเลย จากความสนใจ จากความรับผิดชอบ - กิจกรรมดำเนินต่อไปไม่ได้ - ทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ - ทำให้เงินทุนที่ได้มาไม่ได้นำไปทำกิจกรรมหรือทำกิจกรรมไม่สำเร็จ - ทำให้เงินทุนที่ได้มาต้องหยุดชะงัก - ทำให้ไม่ค่อยมีกิจกรรมที่ทำ

3. ด้านโครงสร้าง

สาเหตุ	ผลกระทบ
ด้านครอบครัว 1. บางครั้งผู้ปกครองไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรม เช่นไม่ให้ค่ารถ ขนส่ง ใกล้เคียง หรือประชุมตอนกลางคืน เข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างตอนกลางคืน ด้านผู้นำ/คณะกรรมการชุมชน 1. คณะกรรมการชุมชนขาดความสนใจในการเข้าร่วมการประชุมในแต่ละครั้ง 2. ขาดสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควรเพราะขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ด้านโรงเรียน 1. มีคิกิจกรรมที่โรงเรียน	1. ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างได้ - ทำให้เยาวชนขาดผู้นำในการคิดแต่ละครั้ง - เยาวชนรู้ข่าวสารไม่ทั่วถึง - ไม่มีเวลาทำกิจกรรมของชุมชน

2. ช่วงเปิดเทอมต้องไปโรงเรียน

3. วันเสาร์-อาทิตย์ อาจต้องไปเรียนพิเศษ

-ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมหรือมีเวลาน้อย

นำข้อมูลมาจัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

ชุมชนขาดความเข้มแข็ง เขาชวนไปคือชกกระเพื่อวร้อนในภายหลังกิจกรรม งานที่ทำไม่ก้าวหน้ามีชกกระเพื่อวร้อนในภายหลังการทำงานแต่ละอย่างอาจไม่สำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ ทำให้งานไม่สำเร็จ เขาชวนไปคือชกกระเพื่อวร้อนในภายหลังการทำงานแต่ละอย่างอาจไม่สำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ ทำให้งานไม่สำเร็จ เขาชวนไปคือชกกระเพื่อวร้อนในภายหลังการทำงานแต่ละอย่างอาจไม่สำเร็จเท่าที่ควร ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ ทำให้งานไม่สำเร็จ

ปัญหากรรมการ
สมาชิก
โครงสร้าง
ทุนกิจกรรม

คณะกรรมการและเขาชวนขาดความสามัคคี ขาดความร่วมมือกัน ด้านทุนขาดการเอาใจใส่ เขาชวนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน เขาชวนขาดความร่วมมือกัน สมาชิกเขาชวนไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ขาดความร่วมมือกัน ขาดความสามัคคี ขาดการประสานสัมพันธ์ที่ดี ขาดความสามัคคี ผู้นำหรือคณะกรรมการไม่เอาใจใส่กับงานและไม่ค่อยร่วมมือกัน คณะกรรมการและเขาชวนขาดความร่วมมือเอาใจใส่ดูแล ขาดความสามัคคี ผู้ปกครองไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นแผนที่ความคิด

คณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ

คณะกรรมการกลุ่มไม่ค่อยมีเวลาว่าง ขาดการดูแลเอาใจใส่

เวลาประชุมกลุ่มเขาชวนและคณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ

คณะกรรมการ เขาชวนขาดความสามัคคี

คณะกรรมการขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านคณะกรรมการและสมาชิก

งานไม่ประสบผลสำเร็จ

การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

การรวมกลุ่มไม่เกิดประโยชน์ เขาชวนไม่ทราบการประชุม

ขาดคนร่วมประชุม

ผลกระทบ

ทำให้เขาชวนขาดผู้นำ

ผู้ปกครองไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรม

คณะกรรมการชุมชนขาดความสนใจ

ในการเข้าร่วมประชุมกับเขาชวน

ขาดการประสานสัมพันธ์ระหว่างสาขาที่ดี

ช่วงเปิดเทอมต้องไปโรงเรียน

บางคนต้องเรียนพิเศษ ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างไม่ได้

เขาชวนไม่สนใจทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ไม่มีเงินทุนในการทำกิจกรรม เขาชวนขาดการเอาใจใส่

ด้านโครงสร้าง

ครอบครัว กรรมการชุมชน

โรงเรียน

กลุ่มเขาชวน

ผลกระทบด้านโครงสร้าง

ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิก

เขาชวนไม่ทราบข่าวสาร

ผลกระทบด้านทุน กิจกรรม

ไม่มีกิจกรรมต่อเนื่อง

ทุนใช้หมดไปประสบ

งานไม่ประสบผลสำเร็จ

สรุปปัญหาที่สำคัญ โดยให้เยาวชนให้คะแนนพิจารณาว่าปัญหาใดเป็นปัญหาสำคัญ

1. กรรมการและเยาวชนขาดความร่วมมือ / ความสามัคคี

2. ขาดข้อมูลข่าวสาร

3. สมาชิกไม่เข้าร่วมประชุม

4. กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง

5. ผู้ปกครองไม่เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มได้เกิดความเข้าใจความสำคัญของการมีผู้นำที่ดี บทบาทของผู้นำกลุ่ม
ครั้งที่ 1 วิธีการ - จับคู่ ใช้ผ้าผูกตาของตัวเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยู่ในห้อง โดยมีกติกาว่า
ห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดตาเพียงแต่รู้และบอกความปลอดภัย

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลามากกว่าจะค้นหาสิ่งของพบ

ครั้งที่ 2 วิธีการ - เปลี่ยนไปผูกตาอีกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมีกติกาใหม่ว่าให้บอกทิศทางได้

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ

สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทีม ผู้นำที่ดีจะนำพาทีมไปสู่ความสำเร็จ
ได้

จัดทำเป็นต้นไม้ที่พึ่งปรารถนา

ให้เยาวชนช่วยกันคิดว่าสิ่งที่กลุ่มต้องการอยากให้เป็นต้องการต้นไม้แบบไหน ผลเป็นอย่างไร

งานที่ออกมาประสบผลสำเร็จมากขึ้น ประสบความสำเร็จมากขึ้น เยาวชนเข้มแข็ง เยาวชนได้บริหารจัดการและเข้าประชุม มี
ประสิทธิภาพ ทำให้มีผลมากมาย ทำให้กลุ่มเยาวชนเข้มแข็งขึ้นในการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ความร่วมมือเป็นอันดี งาน
ประสบความสำเร็จและมีการเข้าใจในงานมากขึ้น กิจกรรมอื่นๆเพิ่มขึ้นและจะไม่มีปัญหาอีกต่อไป เยาวชนเข้าใจได้ดี คณะ
กรรมการเกิดความสามัคคีกันในทุกคณะ

ต้นไม้ที่พึ่งปรารถนา
กรรมการมีประสิทธิภาพ
โครงสร้างดี
มีทุน
กิจกรรมต่อเนื่อง

เยาวชนให้ความร่วมมือดี ผู้ปกครองอนุญาตให้ไปเข้าร่วมกิจกรรม มีความระมัดระวังที่ดี ตามคติวิถีใหม่ ทุกคนช่วยกันทำงาน
มีความร่วมมือกัน กรรมการและเยาวชนให้ความเข้าใจในชุมชน มีความสามัคคี มีความสามัคคีและช่วยเหลือกัน เยาวชนให้
ความร่วมมือกันดีขึ้น มีความสามัคคี มีความสามัคคีมีคตินิยมป้องกัน

คัดเลือกแกนนำเยาวชนบ้านแพะ

คัดเลือกโดยใช้วิธีการสมัครใจ

1. ชูชัย

- 2.แผน
- 3.น้ำหวาน
- 4.ใบว์
- 5.อื่น

การคัดเลือกแกนนำเยาวชนบ้านวังธาร

จัดกิจกรรมขึ้นเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2544 มีเยาวชนเข้าร่วม 21 คน

ผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็นถึงสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเยาวชน โดยใช้วิธีการ
สำรวจข้อคิด เข้าใจปัจจุบันและวางแผนในอนาคต

1.ด้านคณะกรรมการ/สมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1.คณะกรรมการไม่ค่อยมีเวลา	-สมาชิกไม่รู้ข้อมูลข่าวสาร
2.คณะกรรมการไม่ให้ความร่วมมือ	-ทำให้คณะกรรมการไม่เข้มแข็ง
3.คณะกรรมการไม่ได้พูดคุยกัน	-ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน
4.คณะกรรมการไม่ค่อยมีเวลาต้องไปทำงาน	-ทำให้การดำเนินงานในกลุ่มเสีย
5.คณะกรรมการไม่ค่อยมีคุณภาพในการทำงานกลุ่ม	-ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ
6.คณะกรรมการขาดการประสานงาน	
7.คณะกรรมการมีความรู้น้อย	
8.ขาดความรู้และกล้าแสดงออก	
9.ไม่แจ้งให้ผู้ปกครองทราบวัตถุประสงค์ในการร่วมกิจกรรม	

2.ด้านทุน/กิจกรรม

สาเหตุ	ผลกระทบ
1.ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการทำกิจกรรม	-ไม่สะดวกในการประกอบกิจกรรม
2.ไม่มีผู้สนับสนุนงบประมาณมากพอ	-เป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรม
3.ไม่มีสหกรณ์ให้ยืมเงิน	-ทำให้กิจกรรมในชุมชนมีน้อย
4.ไม่มีเงินทุน กองกลางในการจัดกิจกรรม	-กิจกรรมไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
5.จัดกิจกรรมไม่ค่อยมากเพราะทุนน้อย	-ครอบครัวยากจน
6.งบประมาณในการทำกิจกรรมมีจำนวนมาก แต่มีงบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดกิจกรรมจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมนั้นได้อย่างสมบูรณ์	
7.ไม่ค่อยมีหน่วยงานด้านกองทุนเข้ามาในชุมชน	
8.ชุมชนอยู่ห่างไกลจากหน่วยที่สนับสนุน	

3.ด้านโครงสร้าง

สาเหตุ	ผลกระทบ
ครอบครัว 1.มีงานที่ต้องทำภายในครอบครัว 2.พ่อ แม่ไม่ค่อยสนับสนุน 3.พ่อ แม่ไม่ให้เวลากับลูกในการทำกิจกรรม 4.พ่อแม่ไม่ค่อยฟังเหตุผลของลูก 5.พ่อ แม่ ไม่รู้กิจกรรม ผู้นำ/คณะกรรมการหมู่บ้าน 1.ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับเยาวชน 2.มีเวลาน้อย ไม่ค่อยมีเวลา เข้าหากลุ่มเยาวชน 3.ขาดการประสานงานที่รวดเร็ว โรงเรียน 1.โรงเรียนมีกิจกรรมมาก 2.ใช้เวลาในการเขียนมาก	-ไม่มีเวลาร่วมงานกับกลุ่ม -ขาดความเข้มแข็งของกลุ่ม -ไม่ค่อยมีเวลาในการทำกิจกรรม -เด็กกับกตเพราะไม่ได้ร่วมกิจกรรม -เด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง -มีเวลาให้กับกิจกรรมน้อย -กิจกรรมไม่ค่อยประสบความสำเร็จ เยาวชนไม่กล้าตัดสินใจแก้ปัญหา ในบางเรื่องไม่กล้า ออกความคิดเห็น -สมาชิกในกลุ่มได้รับข่าวสารที่ช้าทำให้ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่ค่อยมีเวลาเขียน -ไม่ค่อยมีเวลาร่วมกันพอสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ เพราะให้เวลาในการเขียน

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นแผนที่ความคิดของกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมจัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

สมาชิกไม่เข้าใจในกิจกรรม ทำให้ทำงานบกพร่อง จัดทำกิจกรรมอย่างไม่เต็มที่และลดงบประมาณที่ตั้งไว้กำหนดไว้ ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ชุมชนไม่ค่อยเข้มแข็ง ไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจ เวลาการประชุมไม่ค่อยอยู่ ทำให้ไม่มีการจัดกิจกรรมไม่ประสบความสำเร็จ สมาชิกขาดความเข้าใจ ผลงานที่ออกมาไม่พอใจ เวลาจะร่วมกิจกรรมก็ไม่ได้ร่วมเพราะพ่อแม่คิดว่าไม่ใช่ที่ควร ไม่ได้ผลตามที่ต้องการ ไม่สะดวกในการทำกิจกรรม

จัดลำดับปัญหา โดยการให้คะแนน

1. ครอบครัวไม่สนับสนุนเพราะไม่ทราบ ว่าเด็กและเยาวชนทำกิจกรรมอะไร เพื่ออะไร
2. กรรมการไม่มีคุณภาพเพราะไม่มีเวลาประชุมกัน
- 3.งบประมาณมีไม่เพียงพอในการทำกิจกรรม
- 4.คณะกรรมการขาดการประสานงานกัน
5. ไม่มีผู้สนับสนุนทางด้านการงบประมาณ

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเห็นความสำคัญของผู้นำและการมีผู้นำที่ดี
ครั้งแรก วิธีการ -จับคู่ ใช้ผ้าผูกตาของตัวเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยูภายในห้อง โดยมีกติกาว่า
ห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดตาเพียงแค่ดูและถามความผิดปกติ
ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลามากกว่าจะค้นหาสิ่งของพบ
ครั้งที่ 2 -เปลี่ยนไปผูกตาอีกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมีกติกาใหม่ว่าให้บอกทิศทางได้
ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ
สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนากลุ่ม ดังจะเห็นได้จากในครั้งแรกขาดผู้นำ
การทำงาน(เก็บของ)จึงไปได้ช้าแต่เมื่อมีผู้นำทำให้ประสบความสำเร็จได้เร็ว

ผู้เข้าร่วมระดมความคิดถึงสิ่งที่กลุ่มปรารถนา

เข้าใจกิจกรรมที่ทำ สามารถทำกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ มีความสามัคคี สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียง
มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน กิจกรรมที่ทำมีผลดีกว่าเดิม ลดการเกิดปัญหาต่างๆ เข้าใจในกิจกรรม ทำงานดีขึ้น มีทุนสนับสนุน

ค้นพบใจความปรารถนา

สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือกับทุกคน เคารพในกฎเกณฑ์และข้อควรระวังเงินทุนให้เป็นก่องกลางเวลาให้สามารถเบิกได้ มีเวลา
ทำกิจกรรม ไม่มีความขัดแย้ง ไม่เล่นกัน มีความสามัคคีในทีม มีส่วนร่วมกิจกรรม มีการประสานงานที่มีคุณภาพ พัฒนาทุน
งานให้ดีขึ้น มีผู้นำที่ดี

คัดเลือกแกนนำเยาวชน โดยการเสนอชื่อตามความสมัครใจ

1. นกคด ยอดทองขาว (นก)
2. วรสิทธิ์ ยอดทองขาว (ชื่อ)
3. นิตยา กาวีชัย (นาม)
4. สุภาวรัตน์ ไพศาล (นาม)
5. พันธุ์ศักดิ์ บุญศิริศรี (หมู่)
6. ต้น

การคัดเลือกแกนนำเยาวชนบ้านช้างน้ำ

ได้มีการจัดกิจกรรมขึ้นในวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 มีเด็กและเยาวชนเข้าร่วม 17 คน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่มระดมปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ กำหนด สิ่งทีกลุ่มต้องการ

1. ด้านคณะกรรมการ/สมาชิก

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. ความร่วมมือน้อยมีน้อยเกินไป 2. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง 3. ไม่ค่อยมีเวลามาประชุม 4. ไม่มีความสนใจ 5. มีเวลาว่างๆไม่ตรงกัน 6. ผู้ใหญ่ส่วนมากมีหน้าที่ดูแลกิจกรรมในกลุ่มเยาวชน ไม่เข้าร่วมหรือช่วยกิจกรรม 7. เวลาเรียกประชุมไม่ค่อยมา 8. เวลาทำงานมีการเบี่ยงเบน	-ทำให้การทำงานช้า -ทำให้สมาชิกไม่รู้ข่าวสารไม่รู้เรื่องกับการประชุม -ทำให้ผลงานไม่เสร็จตามเวลา -ทำให้งานต่างๆไม่สำเร็จ -ทำให้ไม่มีการรวมกลุ่มกัน -ขาดกำลังใจในการทำกิจกรรม -ทำให้การประชุมมีความคิดเห็นน้อยและไม่รู้เรื่อง

2. ด้านโครงสร้าง

สาเหตุ	ผลกระทบ
ครอบครัว 1. บางครอบครัวไม่ได้รับการสนับสนุน 2. ไม่มีคนดูแลบ้านและเด็ก 3. ไม่มีเวลาว่างพอ 4. บางคนมีครอบครัว ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน 1. ไม่ให้ความร่วมมือ 2. จัดกิจกรรมไม่เหมาะสมกับเวลาว่าง 3. ไม่อำนวยความสะดวกกับเยาวชน 4. สนับสนุนไม่ช่วยเหลือ โรงเรียน 1. ติดสอบ	-ทำให้มีมากขึ้นน้อย แต่ทำให้ไม่รู้เรื่อง -ทำให้สมาชิกในกลุ่มลดลง -ทำให้ขาดความสามัคคี -ต้องออกจากกลุ่ม -ทำให้การรวมกลุ่มไม่มีพลังที่จะทำกิจกรรมกิจกรรม -ทำให้กิจกรรมไม่ดีพอหรือเหมาะสม -เกิดความขัดแย้ง -ทำให้สมาชิกไม่ครบ น้อยมาก -มีเวลาว่างไม่ตรงกัน

2. ติดลงทะเบียน 3. เขียนทุกหัว(summer) 4. ไปทำงาน(ฝึกงาน) 5. เขียนหนังสือกันมาก 6. ติดสอนเอ็นทรานส์ 7. บางคนต้องไปเรียนต่างจังหวัด	
---	--

3. ด้านทุน/กิจกรรม

สาเหตุ	ผลกระทบ
1. เงินทุนไม่เพียงพอ 2. กิจกรรมใหม่จะมีการทิ้งช่วงกิจกรรมเดิม 3. ไม่มีการจัดระเบียบในการใช้ทุน 4. การลงทุนด้านอาชีพมีต้นทุนสูง 5. เงินทุนที่นำมาไม่เต็มที่ ไม่โปร่งใส ไม่มีการทำบัญชี	-ทำให้ไม่มีเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม -การรวมตัวกันจะไม่ค่อยดี -ทำให้งบประมาณผิดพลาด -ไม่มีวิทยากรมาอบรมในด้านพัฒนาอาชีพ -ทำให้ไม่แน่ใจในการใช้เงินกิจกรรมอื่นๆ -ทำให้เยาวชนทำสำเร็จการศึกษาไม่มีงานทำ

ผู้เข้าร่วมกำหนดเป็นแผนที่ความคิดของกลุ่ม

จัดทำเป็นต้นไม้ปัญหา

การทำงานที่ไม่ลงมือไม่ได้ด้วยดี เก่งกันถ้วนหน้า ทำให้ไม่มีความรู้ และไม่มีประสบการณ์ร่วมกันของกลุ่ม ทำให้เยาวชนของหมู่บ้าน ไม่มีกำลังใจจะทำอะไรอีกต่อไป ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสนใจกับเยาวชน ขาดความสนใจด้านการอบรม งานไม่ค่อยดี ไม่สำเร็จ ทำให้เสียเวลาในการประชุม ทำให้งานต่างๆ ไม่สำเร็จ คนที่ร่วมมือเหนือกว่าคนที่ร่วมมือ ไม่สามารถสร้างกลุ่มได้ ทำให้กิจกรรมที่ออกมาไม่ดี มีปัญหาต่อครูอาจารย์ ขาดที่ปรึกษาเรื่องต่างๆ ทำงานไม่มีความเป็นมาตามวิธีเดิมแล้ว คนที่ไม่มาอบรมก็ไม่รู้เรื่อง ขาดที่ปรึกษาไม่เกิดผลประโยชน์ต่อเยาวชน

เรียงลำดับปัญหา โดยการให้คะแนน

1. ขาดความร่วมมือ ไม่มีเวลาว่าง
2. ไม่มีเงินทุนหมุนเวียน
3. ขาดที่ปรึกษา
4. ขาดการให้กำลังใจเยาวชน
5. การจัดสรรงบประมาณ
6. ไม่ให้ความสนใจ

กิจกรรมผู้นำผู้ตาม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิก กลุ่มเกิดความเข้าใจว่าการมีผู้นำที่ดี จะก่อให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มอย่างไร

ครั้งที่ 1 วิธีการ -จับคู่ ให้นำผูกคานูของตนเอง และให้ค้นหาสิ่งของที่อยูภายในห้อง โดยมิกคิดกว่าห้ามบอก ห้ามถูกตัว ผู้ที่เป็นคู่และไม่ได้ถูกปิดตาเพียงแต่ดูแลความปลอดภัย

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลาานกว่าจะค้นหาสิ่งของพบ

ครั้งที่ 2 วิธีการ -เปลี่ยนไปผูกคานูอีกคนที่อยู่ในคู่เดียวกัน โดยมิกคิดใหม่ว่าให้บอกทิศทางใด

ผล ผู้ถูกปิดตาใช้เวลาไม่นานในการค้นหาสิ่งของ

สรุป การมีผู้นำ หรือผู้นำที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนากลุ่ม เนื่องจากผู้นำจะเป็นผู้ที่ชี้แนวทางที่ดี แต่ถ้าได้ผู้นำที่ไม่ดี ก็อาจจะทำให้กลุ่มประสบความล้มเหลวได้

ผู้เข้าร่วมมีการระดมความคิดกันถึงสิ่งที่กลุ่มต้องการให้เป็น

มีความพร้อมเพรียง ทำให้งานเสร็จเร็ว ทำให้รู้ได้ทั่วถึง งานออกมาจะมีความสนใจมากขึ้น มีการช่วยเหลือกันภายในหมู่บ้านมากขึ้น จะทำให้กลุ่มทำงานสำเร็จและดูต่างไปได้ด้วยดี เกิดประโยชน์มากขึ้น ทำให้ชาวบ้านมั่นใจรวมกลุ่มเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการพัฒนาคุณภาพเยาวชน งานที่จะทำมีความสำเร็จและรวมกันเป็นกลุ่มได้มากขึ้น ทำให้ไม่ได้รับการดำเนินงานของกลุ่ม และมีการรวมตัวกันบ่อยขึ้น สมาชิกจะได้รับข่าวสารอย่างรวดเร็ว ทุกอย่างที่กำลังออกมาจะดี กลุ่มเยาวชนเข้มแข็ง และมีกำลังใจที่จะทำกิจกรรมให้ดีขึ้น ทุกคนจะมีกำลังใจในการทำกิจกรรมต่างๆได้สำเร็จ ทำให้งานประสบความสำเร็จ ทำให้ประหยัดเวลา

เยาวชนเข้มแข็ง

ผู้ใหญ่หันมาสนใจ ทุกคนร่วมมือกันในการทำงาน คณะกรรมการ อบต. ผู้ใหญ่บ้าน คอยดูแลเอาใจใส่ เป็นที่ปรึกษาของกลุ่มเยาวชน มีความเจริญทางด้านการศึกษา เช่นการประชาสัมพันธ์ มีความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม มีการเอาใจใส่ในงานให้มากขึ้นกว่านี้ เยาวชนต้องมีความพร้อมเพรียงและตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อกันที่ดี อดทนได้ อดทนมาสนใจเยาวชน มีการประชาสัมพันธ์ดี ประสานงานกันให้มากขึ้น ผู้ใหญ่บ้านให้ความสนับสนุนมีงบประมาณ/แบ่งมาให้ มีการตรงต่อเวลา หากบุคลากรมาสอน มีการประชุมกันเป็นประจำ

คัดเลือกแกนนำเยาวชน

เสนอชื่อตัวเอง ตามความสมัครใจ

1. เกษศิริพร คำพิदान (น)
2. นิยวิทย์ บุญช้างน้ำ (แฉ่ว)
3. เอ
4. ทิพวรรณ บัวดอกตูม (เอื้อง)
5. โอ

รายชื่อแกนนำเด็กและเยาวชน

1.อ่าวศักดิ์ เสน่ห์ดำ	(น้อง)	112 หมู่ 9 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
2.สุทธิพงษ์ บุญตันดี	(หนุ่ม)	107/1 หมู่ 9 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
3.ธีรवाल ปิ่นทนต์	(เค)	137 หมู่ 9 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
4.พงษ์พัฒน์ บุญสนธิ	(พง)	66 หมู่ 9 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
5.อังกูร ไชยวงศ์	(นิว)	35/1 หมู่ 8 ต.เจียงคอย อ.คอยสະເກັດ
6.สุริยะ ตูคาแก้ว	(เบม)	102/1 หมู่ 8 ต.เจียงคอย อ.คอยสະເກັດ
7.เอกชัย สะอาดล้วน	(แม็ก)	67/1 หมู่ 8 ต.เจียงคอย อ.คอยสະເກັດ
8.กรรจิต แก้วสีทอง	(เค)	41/1 หมู่ 8 ต.เจียงคอย อ.คอยสະເກັດ
9.ศุภชัย ไชยวงศ์	(แอม)	31 หมู่ 8 ต.เจียงคอย อ.คอยสະເກັດ
10.รุ่งโรจน์ ไร่เอ๋ย	(เบญ)	39/9 ถ.ต้นขาม ต.ท่าศาลา อ.เมือง
11.ศราวุธ วิสโรบล	(หนุ่ม)	3 ถ.ต้นขาม ต.ท่าศาลา อ.เมือง
12.มาตุต ธิษฐาน	(โอ)	39/22 ถ.ต้นขาม ต.ท่าศาลา อ.เมือง
13.วิมลภา ณ เชียงใหม่	(แม็ก)	39/7 ถ.ต้นขาม ต.ท่าศาลา
14.อัครพงศ์ ตาใจ	(เอก)	146 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
15.อภิรมย์ สายปิ่นเขียว	(ติก)	150 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
16.สายทอง สิทธิศา	(น้อย)	148/1 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
17.วชิรินทร์ ชินจิต	(มด)	190 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
18.เกศรินทร์ สิงห์คำ	(ชัย)	147/2 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
19.ศิวาพร ศิริลักษณ์มงคล	(ฝ่าย)	149 หมู่ 10 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
20.สุวลักษณ์ ศรีวิชัย	(ยุ้ย)	39 บ้านแพะ รอย 2 ต.ท่าศาลา อ.เมือง
21.ภาวดี บุญคาร	(จล)	31 บ้านแพะ รอย 2 ต.ท่าศาลา อ.เมือง
22.สุมาลี บุญคาร	(ป๊าย)	31 บ้านแพะ รอย 2 ต.ท่าศาลา อ.เมือง
23.นฤภรณ์ นามเกียง	(โบว์)	23 บ้านแพะ ต.ท่าศาลา อ.เมือง
24.นาเรีนญา ศรีวิชัย	(อิม)	31 บ้านแพะ รอย 2 ต.ท่าศาลา อ.เมือง
25.นาคล ยอดทองขาว	(เอก)	201/1 หมู่ 8 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
26.วรสิทธิ์ ยอดทองขาว	(ชัย)	20/4 หมู่ 8 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
27.นิตยา กาวิชัย	(นิ่ม)	103/1 หมู่ 8 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
28.สุภารัตน์ โพศาล	(นาย)	59 หมู่ 8 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
29.พันธุ์ศักดิ์ บุญศิริ	(หนุ่ม)	23/2 หมู่ 6 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
30.สิทธิชัย คอกบัวสูง	(ตัน)	47 หมู่ 8 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
31.พัชรินทร์ บริรักษ์	(ค่าย)	122/1 หมู่ 7 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
32.เอกชัย มั่งมาก	(เอก)	122/2 หมู่ 7 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
33.กิตติพงษ์ คณหา	(แม็ก)	132/3 หมู่ 7 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ
34.ทิพย์วรรณ บัวดอกตูม	(เอื้อง)	113 หมู่ 7 ต.ดวงเหนือ อ.คอยสະເກັດ

